

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Kruse, Lauritz.
Titel Title:	<u>Opstanden i Rusland : Skuespil i 5 Akter.</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Trykt hos Sebastian Popp paa Forfatterens Forlag, 1812
Fysiske størrelse Physical extent:	141 s.

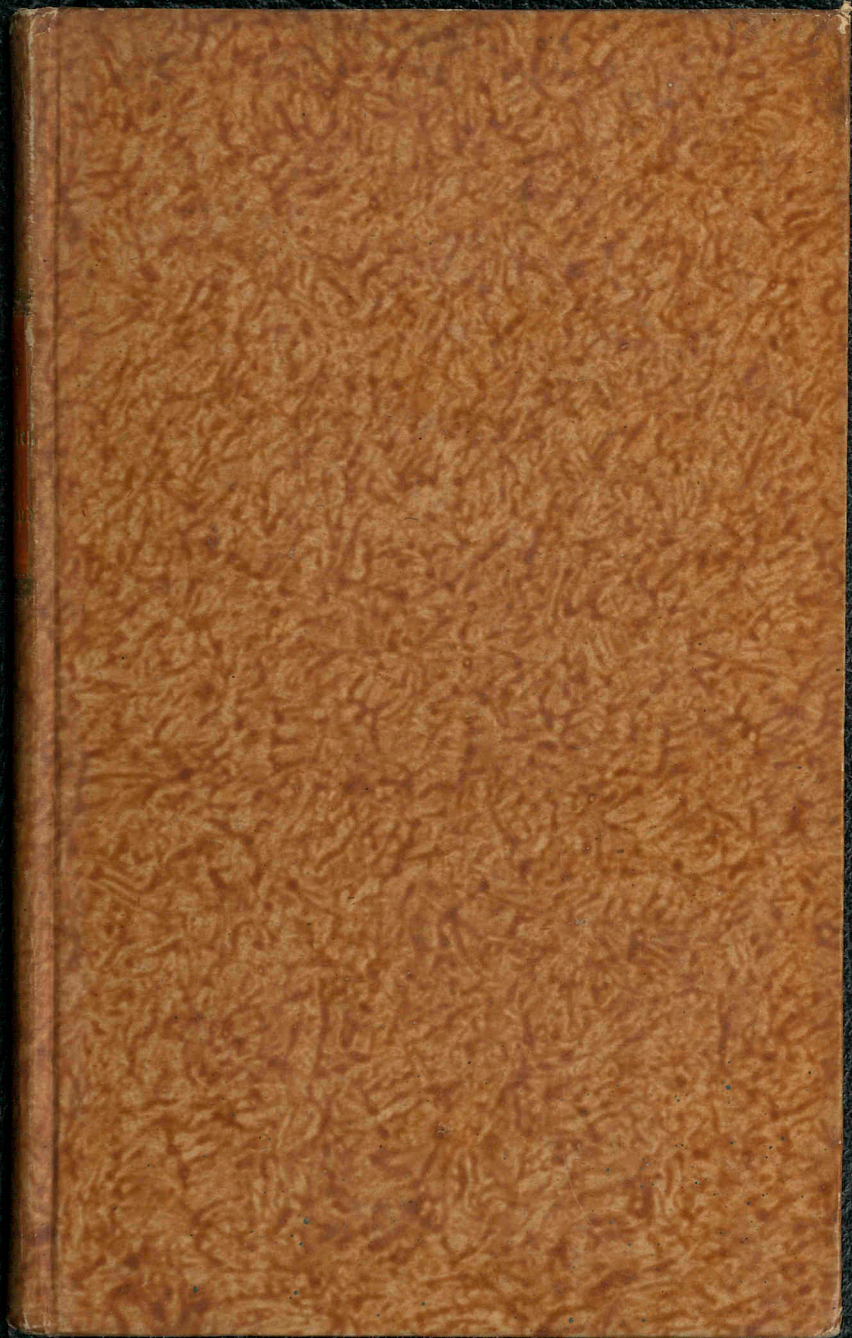
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

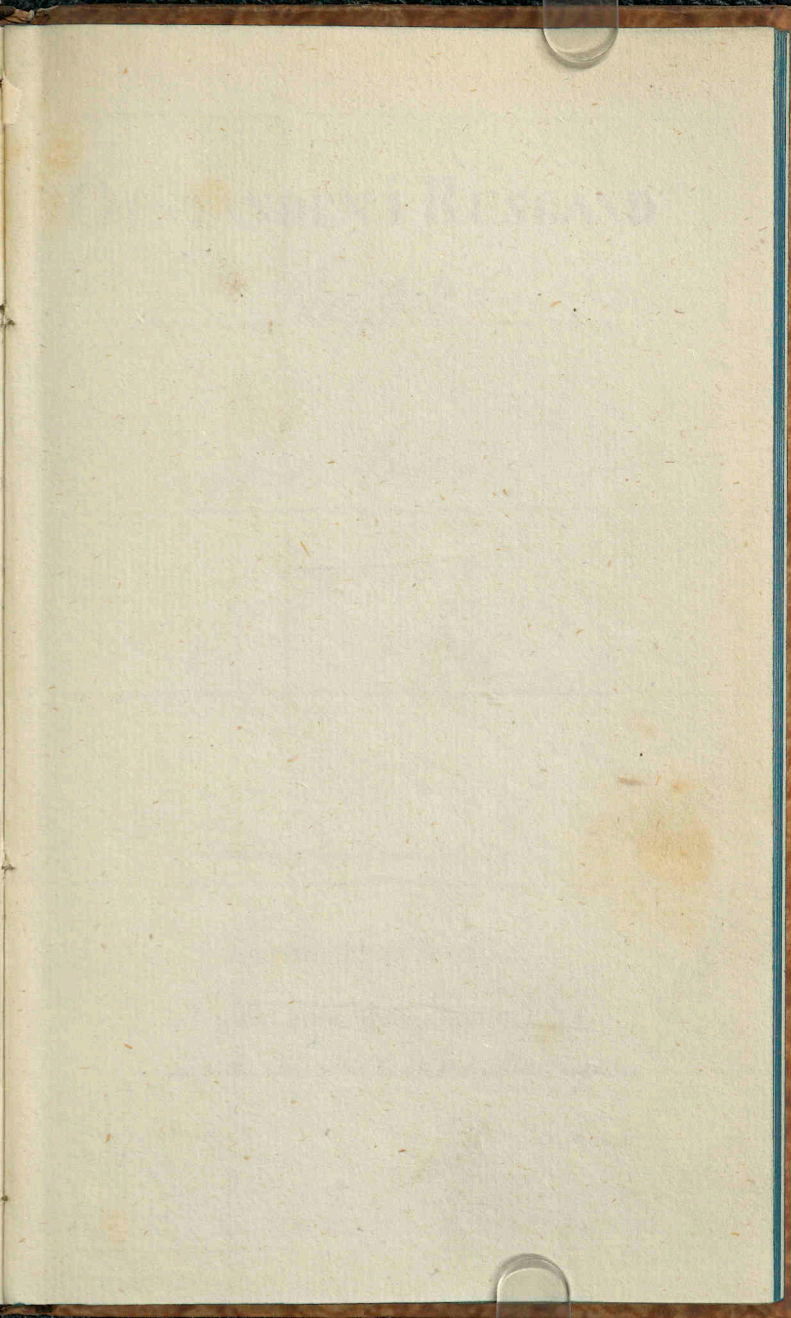
55,-153.

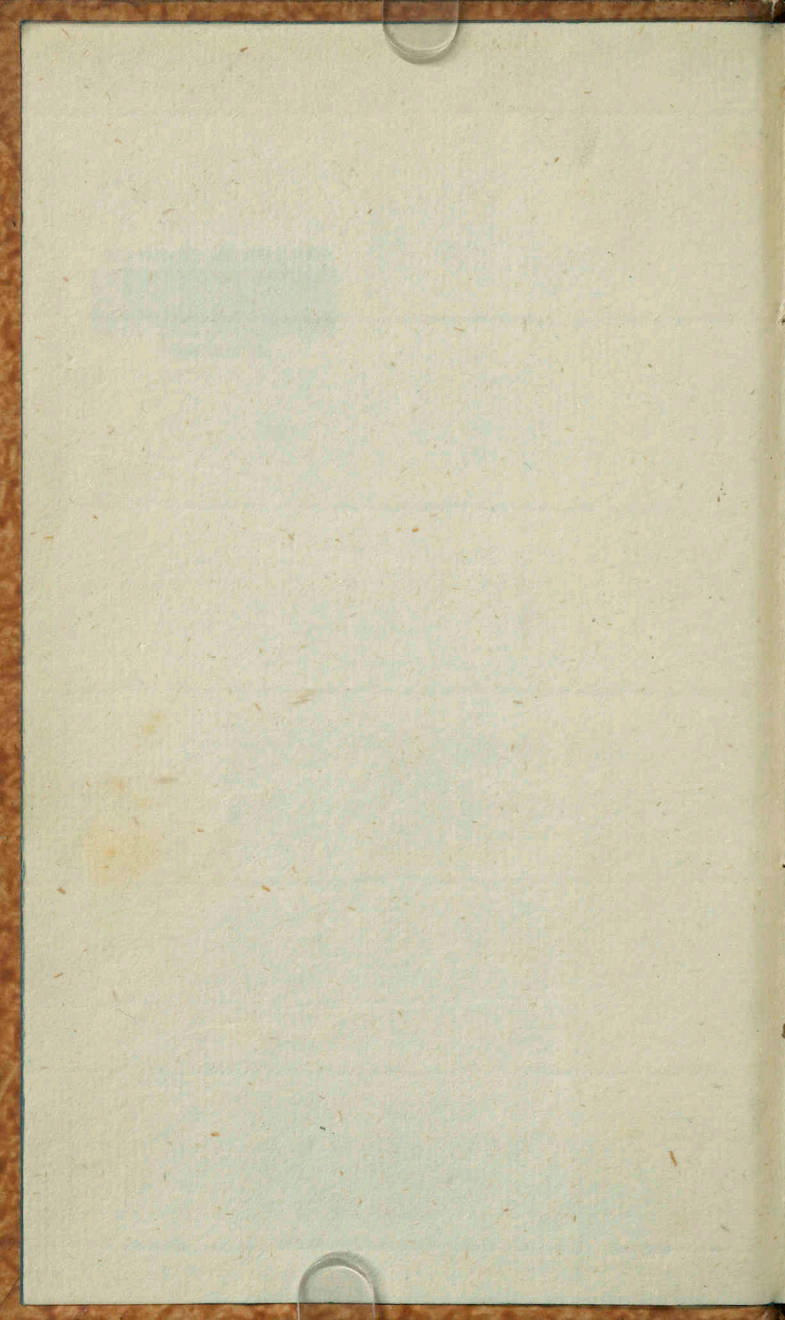
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130024232752

OPSTANDEN I RUSLAND

Skuespil

i

fem Akter

af

Lauritz Kruse

Kjøbenhavn 1812.

*Frykt hos Sebastian Popp
paa Forfatterens Forlag.*

OPERAZIONE TRIESTE

1871

1871

1871

Verfasser

Opstanden i Russland.

Udgivet af Forlaget i København, 1812.

Personerne.

Catharina den Anden, Keiserinde over alle Russer.
Fyrstinde Daschkow, første Hofdame.
Grev Orlov, General over den russiske Armee.
Knes Romanov, Ejer af Bondebøen Otrosch.
Knesna Endoria, hans Datter.
Hetmann Gavrila.
Potjemkin, forvist, forhen Lieutenant i Gardem.
Ismailov, Starost og Postkistemeester i Otrosch.
Maria, hans Kone.
Archip, deres Søn, en ung Bonde.
Teodora } Marias Søsterdøtre.
Paulovna }
Jemeljan Pugatschew, en Kosak under Navnet Peter
den Tredie.
Soritza, en Coureer.
Popen ved Kirken.
Jemelka, Dreng hos Ismailov.
Officierer og Tartarer af Pugatschew's Følge.
Russiske Officierer og Soldater.
En Page.
Hofdamer, Hoffolk, Bønder, Folk.

Scenen er i de fire første Akter i Bondebøen Otrosch, 14
Berster *) fra Moskau, i femte Akt i Moskau.

*) 2 Wils.

Første Akt.

I.

En Bondeskue paa Giestgiverstedet; gjennem et aabent Vindue sees Kirken; bag i Værelset staaer et stort Skjænkebord; langs om Væggene Bænke; et Ildsted; foran paa den eene Side et gammelt Helgens billede af Træe med en Lampe under; paa den anden Side et Bord, hvorpaa et Crucifix og en Bibel; bag-til i en stor Lænestol Ismailov, en gammel blind Mand med et langt Skjæg; Archip sidder ved Siden af ham med Bibelen for sig; Maria rydder op i Værelset.

Ismailov.

Luf kun Bibelen til min Søn! vi blive ikke længe allene. Lad den være Din Trøst i onde Dage, som den var min! Den og dette Huus er jo Din eneste Arvepart!

Archip.

Den eeneste? Er Du ikke tilfreds dermed, gamle Fader?

Ismailov.

Jeg kan ikke see Dit Ansigt; men Dine tause
Sukke sige mig tit: Du er det ikke!

Archip.

Der falder mig ofte en underlig Tanke ind.
See ikke af mig, men hver Gang vi ere allene,
taler Du med en Kynd og en Forstand, som om
Du var een af de gamle Patriarker. Saadan en
flog Mand og kun en stakkels Starost!

Ismailov.

Archip! har jeg opfostret Dig til forfængelige
Indbildninger? hvorfra en saadan Tanke? I
denne Stue er Du fød; en stakkels Livegen, som
Din Fader ikke engang kan gjøre fri!

Archip.

Ja en Livegen! men snart ere der ingen
flere Livegne i Rusland. Peter den 3die gjør alle
Tralle fri, rundt omkring see vi den fjerne Røg
af Knesernes Slotte, — det er et aftalt Spil mel-
lem ham og Keiserinden, siges der, for at faae
Bugt med vore Tyranner.

Ismailov.

Peter den 3die er død, troe mig, Archip!
det er en Bedrager, hvis Taktarer snart vil ad-
splittes af Catharines Armees. Stoel paa min Er-
faring, — haab intet, men tak Gud, som lader
vor Dye og Slot i Noe!

Maria (som har tændt Lampen under
Helgenbilledet og flæbet Vorlys derved).

See saa! nu er Stuen i Stand. Hellige
Kors! hvor Luen slaaer i Veivet! Faer! vi faae

een Brud i Huuset inden Aften, det staaer tydeligt i den røde Flamme.

Ismailov.

Nu! Dine Spaadomme igjen!

Archip.

Ogsaa dem! Hendes Fader var en klog Spaamand, vi har tidt maattet sande hans Ord.

Ismailov.

Na ja! hun har forudsagt mig en Alderdom i Rigdom og Herlighed, men det vil nok blive til en herlig Ungdom i Himlen, saa har hun dog kun fejlet i een Ting.

Maria.

Paa Jorden, Faer! paa Jorden! Kan jeg for, at Menneskenes Træk sommetider tale pludselig til mig? Da jeg gav Jer min Haand, vidste jeg, hvad jeg gjorde.

Ismailov.

Ne Maria! da har Du dog ventet med en ret from Taalmodighed.

Maria.

Heida! der har vi Popen! nu er der ingen No mere.

2.

Popen fulgt af Feodora og Paulovna, der bringe Blomster. Popen gaaer heftig op og ned; Pigerne bag efter ham.

Popen.

O den Hund! den Esel! den fordsæmte Esel!

Feodora.

Men giv sig dog tilfreds, Pop!

A 2

Paulovna.

Bliver der da nu slet ingen Dands af?

Archip. (træder i Veien for ham).

Hvad er der paa Færde?

Popen.

En Misgjerning! en græffelig Ulykke! Jeg er en slagen Mand, — tænk! en stor Pung med Rubler, som jeg ikke faaer saa meget, som en Kopel af!

Ismailov.

Og den græffelige Ulykke kan ikke raades Bod paa?

Popen.

Hør kun Ismailov! han er en fornæftig Mand: det er den naadige Knesnes Navnedag!

Feodora.

Derfor har vi ogsaa sanket Blomster at pynte os med.

Popen.

Stille! der stod nu hendes Helgen St. Feodora oppe i Kirken, gammel og brun som en Taterkjelling, men jeg har ladet hende renovere til Dagens Ære, og der har Maleren ikke bragt mig hende endnu. — Messen er begyndt, Herstabet er i Kirken! O den fordømte Æsel! og mine Rubler er Fanden i Bold; hvor skal jeg nu faae det ind i Kirken?

Paulovna.

Og vores Dands! beder han da ikke Knesen?
o Archip!

Vopen.

Ederz Dands, hvad er Ederz Dands med mine Kubler? de skulde have dandsset, de skulde have klinget!

Archip.

Hør Pop! Jeg faaer et Indfald! Lad os sætte det herind for vor Obross. Herskabet plejer saa at gaac herigjennem, Knesma taler altid et Par venlige Ord med vor gamle Faer, naar hun gaer af Kirke; det vilde maaskee dog kaste tre fire Kubler af sig, Pop!

Vopen.

Tre, fire Kubler?

Feodora.

Disse Blomster var rigtig nok til os selv, men saa vil vi pynte den Hellige med dem, det kaster maaskee ogsaa et Par Kubler af sig.

Vopen.

Fire og To er sex Kubler.

Paulovna.

Feodora og jeg kan synge et smukt Vers, og Archip slaae paa Balalaika dertil; det bliver et Par Kubler til.

Vopen.

Er otte Kubler, o! jeg lykkelige Mand!

Paulovna.

Til Archip at sige, og til lidet Pynt paa næste Marked til os Piger.

Vopen.

Hvad for noget? I er smukke nok, som I er! Erbarhed og Tugtighed det er Pigerne's bed-

ste Pynt! Nej! Kublerne høre mig til; det er mig det kommer fra altsammen, men Herre Gud! hendes Hellighed er ikke kommen endnu.

Archip.

Der er hun!

3.

Jemelka (med et Helgenbillede paa Skulderen).

Naa! jeg har ladet jer vente! ikke?

Popen.

Der er hun, Glæde! Glæde! naar jeg siger Glæde, mener jeg mine Kubler. See kun, hvor hun er dejlig, rødmostet og fyldig, som den naadige Knesna selv! Kom her Jemelka!

(følger ham hen til det gamle Helgenbillede).

Maria (hjelper til og tager det gamle forsigtig bort).

Sagte kun og forsigtig! at vor Obross ikke fortrønes! naa Jemelka! Du kommer fra Bjergene, hvordan seer det ud?

Jemelka.

Røg og Damp i Sydost; i Osten er det klart.

Maria.

Gud forbarme sig! det er en Tid, vi leve i!

Popen.

Na hvad! lad brænde! her er det en Glædestid, — en Kubeltid, — en Dandsetid, — en Brændevinstid for alle unge Fødder og gamle Halse. See kun hvilken dejlig Dame! det Syn er mange Kubler værd, meener I ikke? O hvor det er Skade, det er Skade, han ikke kan see hende!

Paulovna.

Nu sørger han dog for, der bliver dandset,
Pop?

Popen.

Ja vist, Lam! ja vist! og Du, Gemelka,
skal faae et heelt Glas Brændeviin, det vil sige,
hvis jeg faaer mine Rubler.

Gemelka.

Et Glas Brændeviin for hver Rubel?

Popen.

For hver Rubel? Nej! nej! saa bliver Du
fuld, Gemelka! Nej! jeg er en hellig Person,
og maae sørge for Søderne, og Ungdommen maae
være ædrue. Nej, Gemelka! eet Glas er nok!
Nu vil jeg hen at see, hvor langt de er i Messen
(Et Smeld af en Vidsk). Hvad er det?

Gemelka (løber til Døren).

En Coureer!

Feodora.

Kom Paulovna! lad os pynte vor Helgen! det
er ikke for os.

4.

Zoritz, omringet af en Flok Bønder, hurtig ind,
Bønderne (imellem hinanden).

Coureer fra Moskau! Coureer fra Moskau!

Zoritz (tager et stort Papir frem).

Keiserlig Ukas!

Alle (omkring ham; Archip bliver
hos sin Fader).

En Ukas! lad høre! stille! stille!

Zoritz (læser):

"Vi Catharina, Keiserinde over alle Russer,
"gjøre vitterligt, at saasom en forvoven Rebel af ringe

"Herkomst, ved Navn Zemelian Nagatschew, har,
 "benyttende sig af en tilfældig Liighed med vor hen-
 "sovede Gemal, Keiser Peter den Tredie, forma-
 "stet sig til at udgive sig for samme, og derved
 "kaffet sig en Flok uvidende og rebelliske Tilhængere,
 "som ødelægge vort Rige og forvilde vort gode
 "Folk, saa anmodes alle troe Russer om at
 "vogte sig for hans Suedighed og hans Sværd, og
 "i Stilhed vente paa, at vor store Armeé, som
 "er i Begreb med at rykke ud fra Moskau, tilin-
 "tetgjør denne Forbryder og hans Anhang. Givet
 "i Moskau..

Bønderne (mumle imellem hinanden):

Hvad for noget? — Vor Keiser, som man
 har sagt død, lever han da ikke? — gjør han ikke
 os alle fri?

(Bønderne drage sig efterhaanden hen i Baggrunden).

Soritz.

En Bedrager, siger jeg jer, en gemeen Kosak,
 som ødelægger Rusland med Mord og Brand! Vog-
 ter jer for hans Forsørelse, hans Undergang er nær
 og nu afsted! Jeg maae snige mig igjennem hans
 Bænde.

Maria (med Brændevin).

Naa, først dog en Hjertestyrkning med paa
 Bejen.

Soritz (rager Glasset).

Tak, som byder!

Ismailov (til Archip).

Troer Du nu mine Ord, min Søn?

Archip.

Al ja!

Feodora (drager Archip hen til Billedet).

Kom, Archip! sig mig, hvad du synes
berom, det er høj Tid.

Paulovna.

Og det vi skal synge, Archip! du maade hjælpe
os! Tag din Balalaika!

Archip (tager den af Væggen).

Det forstaaer sig.

(De gaar allesammen hen til Billedet).¹

Popen (har nærmet sig Zoritz).

Givet i Moskau? Keiserinden er da i Moskau?

Zoritz.

Siden i Gaar.

Popen.

Hellige Kors! og denne store Reise paa man-
ge tusinde Verster har hun gjort?

Zoritz (bliver opmærksom paa
Archip og Pigerne).

I tre Dage.

Popen.

Hvilket Under! ja man vil ogsaa paaftaae, at
hun ved sit Hof skal have en Slags Heste med Vin-
ger, som —

Zoritz.

Hvad? Nej Væler med saa lange Øren,
at Vinden kan føre dem og alt hvad det skal være
hele Rusland rundt.

Popen.

Hvad han siger! hvor lange?

Zoritz, (utaalmodig, gaaer henmod
Helgenbilledet og betragter
Archip og Pigerne).

Som han selv.

Popen.

Som, som — See mig den Nar! veed han
da ikke hvem han taler med? Ih! men hvor
bliver dog det gode Herskab af? (gaaer).

Paulovna, (som Archip saa smaat, mens
han har nunnet, har accompag-
neret med Balalaiken).

Nu kan jeg den alt, Archip!

Archip (kisser hende).

Kan du! Du er dog ret en sød Pige.

Feodora.

Knesna Eudoria vil synes godt derom; saa vil
jeg sige, den har Archip lært os, Knesna! men
han er ellers altid saa stille og alvorlig, tael I et
mildt Ord til ham, for det kan ikke hjælpe alt
hvad vi sige, og alt hvad vi holde af ham.

Archip (drager hende til sig og læg-
ger sin Kind paa hendes Boved).

Min gode Feodora!

Zoritz (nærmer sig og griber hans
haand).

Saa ret Archip! ikk elige Dreng! Kjerlig-
hed har Du alt, nu kommer Venskab til. Kjen-
der du mig ikke?

Archip (betragter ham og omsnarer
ham).

Zoritz i denne Dragt og her?

Zoritz.

Hvad andet? den muntre Servier finder sin
Lyft i Krigen, Kesserindens Dieneste er Vejen til
Lykke! Intet Under, du ikke kjender mig; du saae

jo ligesaalidet paa mig, som jeg paa Dig, indtil disse Smaapiger, som Du nok veed, jeg altid seer paa, sik mig til at see paa Dig ogsaa. Naar! Landstryger! hvor kommer jeg til at treffe Dig her?

Maria.

Kom dog, Diger! I see jo her er Folk! staae ikke ledige!

Archip.

Naturlig, min Broder! i min Faders Bolig, omringet af min Slægt, paa det Gods, hvor jeg først saae Lyset.

Soritz.

Gaae, uordholdende Krabat! er det en Undskyldning? Lovede Du mig ikke, da vi traf sammen i St. Petersborg, og bleve Venner i en Haandevending, at du vilde tage Krigstjeneste som jeg, at vi skulde tjene sammen, være uadskillelige i Liv og Død; du vilde kun først hente din Faders Belsignelse og Farvel?

Archip.

Min Fader er gammel og blind — jeg maatte blive — kom! du skal gjøre hans Bekjendtskab! — jeg har tit fortalt ham om min flinke Servier.

Soritz.

Vie lidt! ogsaa disse Smaapiger, — hvoraf dog den eene lader til især at holde Dig her. Nu ja! du veed, det er en Undskyldning, jeg lader gjelde. Hun kunde selv saae mig til at glemme, jeg ikke havde hjemme her. Ikke sandt? jeg har truffet det?

Archip.

Nej, Zorik! min Slægt sønker det, — men jeg kan ikke.

Zoritz.

Du sukker, Archip! lad mig see! Du er dog ikke syg? Dit Hje brænder som før, og dit Haandtag er ligesaa kraftigt! Hvad fæller Dig da, at Du har tabt dit Mod?

Archip.

Jeg er syg, Zorik! fra Forstanden, for heret, døv lige til nu for alt, hvad som foregaaer omkring os. Hvad skal jeg i Krigen? Hvad kan jeg blive til? — jeg en Træl, — en Livegen, og der er min gamle Fader, som jeg maae dølgge min indvortes Brand for, som ikke maae see, hvordan jeg skærer Tænder i Cenrum. O Zorik! jeg gif stille hen i en Døs, lige til du kom, nu staaer jeg i lys Lue.

Zoritz (drager ham til Siden).

Fat Dig! de skotte til os, — tael nu og huff, jeg er Din Ven!

Archip.

Det er Du, min eneste! Saa har Du ogsaa min Sjæls Hemmelighed — Eudoria! vor Kneses skønne Datter!...

Zoritz.

Elsker Du? Din Kneses Datter? en stakkels Livegen! — Jeg vilde lee, hvis Du ikke var syg bleeg.

Archip.

Du har Ret, men see hende!

Zoritz.

Eller — Du er en kjøn Knøs! maaskee en
Hemmelig Forstaelse?

Archip.

Nej, ved Gud! hun kjender knap den uvær-
dige Archip, har neppe forundt ham et mildt Dje-
kast — dog jo — thi hun seer venligt til alle, —
jeg veed, jeg er fra Forstanden, men see hende!

Zoritz.

See hende ikke! kom! følg med mig til
Moskau! der er smukke Piger og et muntert Lev-
net, — et raskt Skridt, raske flinke Archip!

Archip.

Nu da Pugatschew's Tartarer ere i Nærheden?
da Bønderne kun pønse paa at unddrage sig den
forhadte Knese's Haardhed? da hun maaskee — som
vi alle — er i Fare? — nu?

Zoritz.

Haaber Du da at beskytte hende?

Archip.

Jeg haaber intet! ak! jeg haabede paa denne
Keiser.

Zoritz.

Den Bedrager, siger jeg Dig!

Archip.

Jeg haabede, o Zoritz! hvis Du kjendte mine
taabelige Indbildninger! men jeg vil rive det falske
Tegn af mit Bryst.

Zoritz.

Hvilket Tegn? jeg forstaaer Dig ikke.

Archip.

Seer Du! min Fader har været Tjener hos en fornem Mand, som faldt i Unaade og blev forvilt. Min Fader allene forlod ham ikke, men fulgte ham til Siberien, hvor den stakkels Mand døde i hans Arme. Af al sin Herlighed efterlod han sig kun en Signetring, som Fader har befalet mig at bære skjult paa mit Bryst, som et Pant paa en brav Mand's Betsignelse. Min Moder har spaaet, den skulde blive til min Lykke, naar jeg kun skjulte den vel; det gjør jeg nu saa godt jeg kan, — af! men fra den komme disse dumme Indbildninger, som om jeg var bedre, end jeg er; — som om jeg turde elske det Ypperste i Naturen. — Af! jeg veed, jeg er en stakkels Livegen, bør jeg det da ikke?

Zoritz.

Du raser, Archip!

Archip.

Jeg veed det, — men see hende! — hun vil strax komme her.

Zoritz.

Det vil jeg, og saa affted, men vi maae ikke spille Tiden; lad mig faae en Hest af Jer Stald, I kan beholde min saalønge, og saa følg med mig, Archip! det duer ikke, Du bliver her.

Archip (fører ham ud af den anden Side).

Kom!

Teodora (til Ismailov).

Fader! det er ret et vakkert Menneske (Smeld af en Pidsk). Hvad? nu igjen Courreur!

Maria.

Ja det er en urolig Tid! fra den eene
Kant Keiserindens Tropper, — paa den anden myr-
der og brænder denne Keiser.

Ismailov.

Ikke Keiser, Kosakken Pugatschew.

Semelka, (som har seet ud).

Nes! det lader til — saasandt jeg er ærlig —
en Forviist!

Bønderne, (som have rejst sig og trængt
sig mod Indgangen).

En Forviist! en Forviist!

5.

Hetman Gavril, Potjemkin i en Kappe.

Hetmann.

Plads Folk! Plads! t Farle passe paa
Indgangen, — vi har en Statsfange, hvor er
Starosten?

Ismailov (reiser sig).

Her! (Alle omringe og berragte Potjemkin med
Medlidenshed).

Hetmann.

Hurtig! Postheste! ad Vejen til Tobolsk!
To Stykker til Potjemkin, eller I kan vel betale
for een til af Eders Pung? deshurtigere gaaer det!
kom kun med fire! Gud fordømme denne Pugat-
schew! dersom jeg kun kunde støde paa denne Karl!
jeg skulde holde en Tale til hans Tartarer! — jeg
skulde —

Ismailov.

I kommer fra St. Petersborg, — hører jeg?
— Maria! sørg for vor stakkels Gjest!

Maria.

Jeg tænker alt, Faer!

Hetmann.

Saa er det. Hvorfor?

Ismailov.

Siden I ikke veed, hvordan Sagerne staae her. — I vil ad Tobolsk til? det kan I ikke. — Tyve Berster herfra er Bejen alt affskaaren; Pugatschews Tartarer opsnappe alt.

Hetmann.

Hvad for noget? og her sidde I med Hænderne i Skjødets? Fienden er i Nærheden, ring med Klokkerne, samle alle Bønderne med Høetys og Forker. — Er her ingen Knes tilstæde?

En Bonde.

Vi gaae ikke i Krig mod vor Keiser!

Ismailov.

Knesen og hans Naboer ere roelige! de stole paa Nærheden af Moskau og Tropperne der. I kan ikke komme længer.

Hetmann.

Nu! Nu! forbandet! —

Maria (til Potjemkin).

See her! drik! det varmer. Vil I have noget Suppe? jeg skal strax koge! kom! hvil jer lidt paa Bænken hos vor Faer!

Potjemkin.

Kjere Moer! Jeg kan ikke betale, min Pung er i Hetmanns Lomme; spørg ham, hvad jeg maae faae.

Hetmann (tager hans Glas og drikker).

Skaal Lieutenant! kan man da bide her, — i Sikkerhed at sige? — hør! en Seng til mig — en Brix til ham — god Mad, det bedste J har! — Lieutenanten betaler.

Potjemkin (til Maria).

Lad jer ikke forlede! han betaler usfelt, og jeg har ikke en Copck.

Maria (skænker igren).

Vær ubekymret! vi byde af et godt Hjerte! de Ulykkelige skal ikke erindre sig Drosch med Harme, det Lygte har vi gjort.

Potjemkin.

Drosch hedder denne Bondebye! hvor man saa got som første Gang møder mig med Velvillighed, — hvor den dumme Nysgjerrighed viger for Medynk, — hedder den Drosch? —

Maria.

Ja! forundrer det Jer? Er J maaskee be- kjendt i denne Bye?

Potjemkin.

Nej, men jeg er kommen herigjennem før. — O Skjebne!

Maria (som har betragtet ham opmærksom).

J kaldes Lieutenant? — jeg vædder, J har haaret en Orden, skøndt J er fød af fattige Folk, lidt meer end vore Lige.

Potjemkin.

J det første har J Uret; det sidste er Sand- hed, thi min Fader var kun en fattig Hetmann.

og nu er jeg igjen blevet fattigere og elendigere end han.]

Maria.

Lad ikke Modet falde, gode Herre! Ulykken gaaer snart over! Har J ikke baaret en Orden, vil J komme til at bære desfleer. — Jeg seer den Tid, da hele Rusland vil komme til at bøje Knæ for jer, — huff paa mig!

Potjemkin.

Jeg gaaer til Siberien.

Ismailov.

Spaaer Du nu igjen, Moer?

Hetmann.

Kjærlingen er gal. Ja! Zobler og Kæve vil bøje sig for ham, eller og hans Ryg for den lange Svøbe. — Mad her, Kjælling! Jeg er sulsten og træt.

Maria.

Strax, stränge Hetmann! (Til Potjemkin) Nu sætter jeg jeres Suppe paa Ilden.

6.

Archip og Zoritz træde ind.

Archip.

Her er kommet Fremmede.

Zoritz.

Sikkert fleer Efterretninger om Oprørerne. (Studser) Hvorfra kommer min Lieutenant?

Potjemkin.

Min troe Servier! Skal jeg see Dig engang endnu?

Zoritz.

O mange tusinde Gange, haaber jeg! Men hvor kommer I her fra St. Petersborg? — Er I kaldet til Armeen og har faaet en Commando? Hør, jeg gir Coureren en god Dag, hvorvel det føder sin Mand. — Min Ven og jeg vil begge tjene under jer.

Potjemkin.

Urlige Zoritz! tael ikke ud! see ret paa mig! — Jeg er en Forviist.

Zoritz.

Forviist?

Paulovna.

Ja! ja! en stakkels Forviist, som man kan see Godheden ud af Djnene paa. Sæt sig dog stakkels Herre! det er maaskee det sidste gode Sted.

Zoritz.

Og hvad har I da forbrudt, Lieutenant Potjemkin! Forlad, at jeg spørger saa dristig, men jeg har svoret til Fahnen under jer, og vi holde alle saameget af jer.

Potjemkin.

En Ubesindighed, ved det hellige Kors intet andet! man vejer ikke sine Ord i et Drickelaug, — en Tvivl om vor Keisers Død, som ikke engang var meent. Generalen fik det at vide; Pugatschew har et stort Anhang, og jeg begyndte at være i Vejen.

Hetmann.

Ja vist! uskyldige ere de alle! jeg har ført over fyrgetyve uskyldige Fanger til Siberien, nogle

med Brændemærke; nogle med opflængede Næser,
men alle uskyldige; de som havde mistet Tungen,
forsikrede det med deres Gebærder.

Zoritz (bæstig).

Hetmann! det er min Lieutenant!

Hetmann.

Naa naa! et Glas Brændevin endnu;
og et til den ærlige Coureer! — vi er alle gode Ven-
ner. Lieutenanten betaler.

Zoritz.

Jeg drikker ikke, Lieutenant! — Jeg kunde
græde som et Barn.

7.

Popen (hurtig).

Afvejen! afvejen! alting i Orden! — alting
paa sit Sted! — Den naadige Knes og Knesna
Eudoria komme af Kirken.

Hetmann.

Hvad vil det sige?

Archip (til Zoritz).

Ja Zoritz! jeg følger Dig; — jeg vil tage
den sidste Afsked fra min Daarlighed i en Sang.

Feodora (til Archip).

Der er Din Balalaika.

Paulovna.

Nu Pop! glem nu ikke, vi komme til at
dandse.

8.

Romanov og Eudoria fulgte af Tjenere.
 (Romanov gaaer hurtig frem. Eudoria gaaer hen til Ismailov
 og taler med ham).

Romanov.

Hvor er Coureeren?

Archip.

Her naadige Knes!

Romanov.

Hvad bringer I? Er Armeen rykket i Mars-
 ken? Ere vi i Sikkerhed? Kan vi spise vor Mad
 i Ro nu?

Zoritz.

Tropperne staae færdige at rykke fra Moskau.
 General Orlov anfører dem; man anseer Pugat-
 schew saa got som slaet.

Romanov.

Hører I, Bønder! hvor er nu Haab om
 den store Kesser, som eders Poper anprise?

Popen.

Ikke jeg! ikke jeg! Gud fordømme ham!

Romanov (til Zoritz).

Mener I, man vil føre ham fangen her
 forbi?

Zoritz.

Kommer an paa Krigslykken, Knes! Han
 er vel ikke gal at lade sig fange?

Romanov.

Maatte han kun blive det? Jeg vil lade bes-
 koste et Jernbuur til ham, hvor han skal sidde
 paa Pigge, den Forræder, som vil omstyrte Ni-

gets gamle Skikke, og disse gale Hunde lader sig hidse af enhver Dibe, og dog har I en naadigere Herre, end I fortjener. Min Datters Navn staaer i Almanakken i Dag. I maae drikke jer fulde allesammen! Skjenk I paa min Regning, Bøndekone!

Bønderne.

Hurra!

Romanov (bliver Hetmanns vaer).

Hvem er denne Fremmede?

Hetmann.

Hetmann Gavriila! eders Naade! som fører en Statsfange til Siberien, men kan ikke komme længer fer de fordsømte Oprørere.

Romanov.

Godt! I spiser hos mig i Dag, saa har jeg dog Nogen at tale med.

Hetmann.

Underdanigst! med Fornøjelse! men min Fange, naadige Knes! han kunde —

Romanov.

Frygt ikke, han bliver her. Ivan! tag en Kammerat med Dig, — staae Vagt ved Døren, drik jer ikke fulde. Lader I Fangen løbe, koster det jeres Liv. Saa! det er kort Proces; — nu kan I være rolig, Hetmann! (seer Billedet) Hvad er det?

Popen.

Sancte Eudoxia, eders naadige Datters Helgen, som før stod forfalden i Kirken, men nu er renoveret under tusinde Ønsker og Bønsøgnelser paa

Snesnas Navnedag, ligesaa mild og skinnende, som hun selv.

Romanov (aanlig).!

See ret paa den! Er du saa smuk, **Eudoria**?

Eudoria (nærmer sig).

De gode Folk har villet gjort mig en Fornøjelse.

Romanov.

For mine Rubler, jeg kjender Kunden. Naad da! (tager sin Pung op).

Popen.

Nu kommer Rublerne.

Archip (griber sin *Balalaika* og vinker *Pirgerne*, som række *Eudoria* en *Bouquet*, som ligger ved *Helgenens* Fodder).

Nu! nu!

Romanov.

Lad kun være; den Klingren gider jeg ikke hørt, det er desuden *Spisetid*. Vær I kun rolig! jeg skal betale alligevel. **Eudoria**! jeg vil gjøre Dig en Fornøjelse, raad Du over mine Rubler; sig, hvormange jeg betaler: først **Popen** for *Renovationen*.

Eudoria.

Maas jeg, min Fader? nu en halv *Snees* kommer det Dig vel ikke an paa?

Popen (affides).

En halv *Snees* er til! — Gud skee Lov, jeg kan regne!

Romanov (i det han tager i Pungen).

Ti? Til en *Kuus* var nok!

Eudoria.

Hvorfor ikke til flere? Hvorfor ikke til mange glade Dage? de har meent det godt!

Romanov.

Troer Du? — Lad gaae! — og Sangen —
Blomsterne —

Eudoria.

Jeg har vel ikke hørt den — men den vilde
— det Dobbelte min Fader i

Romanov.

Det Dobbelte?

Archip (som har staaet taus og forstenet,
og kun betragtet Eudoria, træder
hurtig frem).

Eders naadige Datters Djekast har alt takket
os, naadige Knes! I har desuden intet hørt. —
Eders Gave er stor nok!

Popen.

Ufel! Han er fuld, naadige Knes! han
veed ikke, hvad han siger. Giv mig dem kun,
Eders Naade! Jeg skal gjemme dem, til den
dumme Karl faaer bedre Tanker.

Romanov.

Forsmaaer Du min Godhed, Toffe? Vel!
fligt bydes ikke to Gange, kom da Pop! — hold
Haanden ud. Een — (han holder pludselig op, uden at
gibe Rublen fra sig, i det Piet falder paa hans haand) Guds
hellige Kors! min Ring! Jeg har tabt den, —
den er borte, — stjaalet, — hundrede Rubler,
den som finder min Ring. — (han lukker Pungen).

Popen (med udraakte Hænder).

Og jeg faaer ikke een eeneste!

Eudoria.

Din Ring, min Fader?

Romanov.

Jeg maae have den igjen, om jeg saa skulde brænde hele Byen af, og lede i Gruset, — den skal frem! Jeg havde den i Morges, — jeg seer efter den hver Dag, — jeg er udsat for enhver Ulykke, til jeg faaer min Ring.

Popen (fortæbr).

Men, naadigste Herre! jeg fik ikke —

Romanov

Hold Mund og skaf mig Ringen! Nær dig, Pop! Du kjender hver Krog i disse Hytter! — Hundrede Rubler! — hører du? — (ringer med Pungen) — det er dine.

Popen (affides, seer sig rundt omkring).

Hundrede Rubler! O! Lyden allene gjør mig ør i Hovedet, jeg maae have den, — jeg maae finde den, — ingen anden maae finde den.

Romanov.

Du kjender den, i Midten er et Baaben! affted! affted!

Popen.

Nu har jeg det! — det falder som Skjæl fra mine Øjne! hvem skulde have troet sligt? — men Sandheden maae frem.

Romanov.

Hvad! Du veed noget og har taugt, Pøsel! Tael, eller jeg lemlæster Dig!

Alle.

Hvad! — J veed! — tael! tael!

Vopen.

Åh, jeg er ganske uskyldig! For omtrent otte Dage siden, — en smuk Morgen, — da jeg kom bag paa Archip, som han klædte sig paa, faldt der en stor Ring ud af hans Bryst, — han gaaer med den i en Snør om Halsen.

Vunderne (forbauset).

Archip —

Archip.

Rasende Dumbhed! — Hvad vover I!

Vopen.

Det er som jeg har sagt: — de hundrede Rubler er mine. —

Romanov.

Hid med den! bekjend paa Hjelblikket!

Archip.

Naadige Knes! I har mistet eders Ring i Morges, og hans Syn er otte Dage gammelt.

Romanov.

Egemeget — jeg vil see den! Ingen af mine Livegne maae besidde Guld, det veed I! — hid med den! vi komme vel efter, hvor den er stjaalet, — det tilhører mig —

Archip (ude af sig selv).

Stjaalet? det er min Ejendom — Og I faaer den ikke! —

Zoritz, (som med Potjemkin har nærmet sig ham).

Ret Archip!

Romanov.

Ikke? — Det vil vi faae at see — herfrem mine Folk!

Archip (river den hurtig op af Brøstet og kører den til Potjemskins, som staaer ham nærmest).

Gjem den Zoritz! — du er fri — her er jeg,
(træder frem).

Romanov (betragter ham forundret og forbittret).

Hellige Kors! hvilken Dumdriftighed!

Potjemkin (der har kasted et Blik paa den, leverer den).

Det Tjudoffke Waaben! — hvad vil det sige?
(leverer den til Zoritz) der!

Romanov.

Hvor blev den af? — Træl! det koster Dit Liv.

Feodora og Paulovna (kaste sig for Eudorias Fodder).

O naadige Knezna!

Zoritz træder rolig frem).

Jeg har den, og den bliver hos mig.

Romanov.

Hvem er Du?

Zoritz.

Har I glemt det, Knes! Courer i Keiserindens Tjeneste, og i hendes Erinde her! — Ved den, som rører mig!

Romanov.

Smukt! herligt! ha! ha! ha! ha! Hvem er da jeg? Keiser paa mit Gods er jeg, og der er vi nu.

Zoritz.

Det ligger i Rusland, og det behersker Caucharina. Henvend Eder til hende, vil I have Oplysning om min Vens Hemmelighed af mig.

Romanov.

Eder's Ven! saa see da jeres Ven blive knuttet for Eder's Dine, til I flyer mig den! — Frem med Knutten, jeg vil selv tælle hvert Slag!

Ismaïlov.

Feodora! — Paulovna! — Maria! — seeb mig!

Archip.

Zorik! behold den, eller vort Venſkab er forbi! (han iler hen til sin Fader). Gaer! et Ord af dig, som kan sætte Dit graa Haar i Fare, og jeg ligger gjennemboret for dine Fødder.

Paulovna (med et Skrig).

Knesna! I klemmer min Haand fordærvet.

Eudoria (farer op som af en Død).

Ah! (Med Færning til Romanov) Min Fader! Eder's Tjenere vinke, der er anrettet. Skal Eder's Gjestebud og de Retter, jeg i Dag har ladet tillave, fordæves for en Træl's Skyld? I kan jo altid straffe ham, — med koldt Blod straffer man bedre. I glemmer desud n det vigtigste, — Eder's Ring. Ulde den ikke findes i jort Vaſkerbækken?

Romanov.

Du har Ret — min Ring! Lad os flynde os hjem! Frygten er ogsaa en Straf — fæl den, til vi har spist! — saa lang Krift har Du — kom! lad os kjøle os først med Viin, Hetmann! siden med hans Blod.

Hetmann.

Deserten er dog bedre.

Zoritz.

Er det jer Alvor?

Romanov.

Alvor? gir man Knut for Spøg? grib ham, Bønder! spærrer ham inde i Vadehuset og bevogter ham vel!

Archip (da Bønderne omringe ham).

Jeg kan gaae selv. (gaaer, fulgt af alle Bønderne).

Romanov.

Hører Du, Eudoria! han trodser. Kom, Hetsmann! — Leed I om Ringen, Pop!

Eudoria.

Gud være lovet! det første er afvendt.

(de-gaae).

Hopen.

Jeg vil lede i Lommer og i Riser. O! mine Rubler! — mine Rubler! — (gaaer).

Zoritz (seer efter ham).

Umenneske! Døddel! — Archip! du skal dog blive reddet, jeg har en god Hest — (iter ud).

(Ismailov, Feodora, Paulovna, Maria, Potjemkin staae alle rause tilbage).

Ismailov.

Er I borte allesammen? er jeg gamle Mand allene tilbage med min Jammer, som ikke forlader mig førend i Graven? — o! Archip! min Søn!

Maria.

Her er vi, Faer!

Paulovna.

Vi ere alle saa ulykkelige!

Ismailov.

Maria! Maria! var det din Spaaedom?
var Knutten den Brud, du saae komme i vor stille
Hytte?

Maria.

Bebrejd mig intet, jeg er hans Moer! og
har ham ligesaa kjær som Du. O jeg plejer ikke
at see fejl! — Faer! Du ryster over Din hele
Krop; kom! læg dig lidt paa Dit Leje! — jeg
skal ikke vige fra Dig, og ingen kan dog trøste
Dig saa godt, som jeg.

Ismailov.

For mig hvorhen Du vil! — af! hvorfor
ikke i Jorden? (de gaae).

Paulovna (kaster sig ned og omstnyger
sin Søsters Knæ).

O! jeg kunde strige håit i den vilde Skye!

Feodora (sagte).

Og jeg kan ikke tale.

Potjemkin.

Hvilke Optrin! hvad har jeg ikke seet? —
og denne Ring med det gamle velbekjendte Vaaben!
— Dette Sted, hvorom en dunkel Erindring altid
har forfulgt mig siden min Barndom! — Nej! jeg
maa ud i den fri Luft! (vil gaae ud).

Vønderne (ved Døren).

Hvorhen?

Potjemkin (vender om).

Af! jeg havde ganske forglemt mig selv!

A n d e n A k t.

I.

Bondehjen Otrisch. Paa den ene Side Ismailovs Gjestgivergaard. Ved Siden af Døren gaaer en Trappe op til et Bærelse i Ovissen med Tag over. Paa den anden Side et muret Badehuus; flere Huse; bag Træerne sees noget af Kirken; i Baggrunden er en Høj. Nogle Bønder holde Vagt uden for Badehuus-Døren. Een af dem ligger paa alle fire neden under Vinduet. Paulovna staaer paa hand Kog, hvorved hun naar op til Vinduet. Feodora ved hendes Side.

Paulovna (rækker Haanden gjennem
Jernstængerne).

Giv mig Din Haand, Archip! Lad mig see Dit Ansigt! — hvor Du er bleeg! — af! vi overlever ikke denne Dag!

Feodora.

Og trøst os ikke, Archip! det forøger kun vor Sammer.

Paulovna.

Jeg stoler paa Knesna Eudoria. — Gud ske Lov! der er Jemelka. (Springer ned, Bonden reiser sig).

Feodora (gaaer ogsaa frem).

Bragte han kun noget godt! — Naa Jemelka! du kommer fra Slottet?

2.

Jemelka (grabende).

Gaaer ind, Smaaapiger! gaaer ind!

Feodora.

O Gud! sig os alting, vi faaer det jo dog at vide!

Paulovna.

Saae du Knesna? — Hørte Du hvad de ta-
lede?

Jemelka.

Ik ja! Knesna Eudoxia; søgte at formilde Knesen, men Hetmann ophidsede ham derimod, og saa drak de den eene Flaske efter den anden. — Ringen er heller ikke funden, det forøger Knesens Forbittrelse. Saavidt jeg merker, maae det nok være en Lyktering, som han troer, hans Belsærd er forbunden med.

Paulovna.

Gid han da aldrig maatte finde den! det afskyelige Mennecke!

Jemelka.

Ik jo! og snart, thi ellers maae Archip undgjelde derfor! For hver Glas, han drak, svoer han en større Eed derpaa. De havde været her for længe siden, havde han kundet faae Hetmann fra Flasken. Gud forbarme sig! — der komme de jo — den stakkels gamle Ismailov!

Paulovna.

Og Knesna er ikke med, — saa er alting ude!

Feodora.

Kom dog Paulovna! — (løbe ind begge to i Huset).

Jemelka.

De Stakler! naa Kammerater! nu skal vi atter til at hudflette hverandre for ingen Ting.

En Bønde.

Jeg veed ikke hvordan det hænger sammen,
men jeg bser paa, Archip har ikke taget den.
Jeg slaaer ikke.

En anden Bønde.

Vil Du da selv smage Knutten? — Jeg slaaer.

Alle Bønderne.

Ja! ja! vi maae! vi maae!

Jemelka.

O men det Liv faaer vel ogsaa en Ende!

3.

Romanov. Hetmann. Tjenere. Flere Bønde
der hurtig ind. Nogle bære Redskaber til at knutte.

Romanov (stjer en Tjener en Nogle).

Der, luk op, før ham ud! — hudfletter
ham, til Ringen kommer frem, — hans eller
min! — I skal see, det er den samme.

Hetmann (noget besvænket).

Saa er det, — saa er det! hvorfor lod I
ikke bringe noget Viin herhen med? saa kunde man
see til med Fornøjelse.

Romanov (til Archip, som sedes ud).

Maa? trodser Du endnu, Bøndeknold? Ud
med Sproget, hvis Du vil komme levende herfra!
hid med Ringen! hvor blev Coureeren af?

Archip.

Jeg kjender ikke Eders, Knes; min egen har
jeg givet min Ven, siden det lod, som I holdt
det for Ret, at tage den i Stedet.

Romanov.

Uste Orm! har Pugatschew's Kaserie ogsaa forrykket din Hjerne? Saa vær da et Exempel for mine Bønder, hvordan en Overmodig skal behandles. Omring ham, Karle! — fæng Klæderne af ham og lad mig see hans Blod. (Bønderne omringe ham, men nøle).

Ismailov (indesfor).

Jeg vil, siger jeg jer, jeg vil. (Kommer ud).
Før mig hen til hans Fodder! lad ham see mine graae Haar! (Knaler).

(Feodora, Paulosna, Maria ogsaa, som har fulgt ham).

Romanov.

Ismailov, gamle Dreng! gaae ind og op-
ir mig ikke.

Archip.

Beed ikke for mig! Fader! Hvad bryder et
Umenneske sig om den asmeegtige Alder? Din Søn
er stærk; kan han overleve sin Forbittrelse og sin
Skam, — Smerten vil ikke dræbe ham.

Romanov (forbittret til Bønderne).

Saa nøl da ikke, Hunde! eller Naden
kommer ogsaa til Jer.

4.

Zoritz (styrter ind).

Hevn! Hevn! — hvor er Archip? (omfavner ham)
— ja jeg har Balsam til Dine Saar.

Archip.

Du kommer for at være Vidne til dem?

Zoritz.

Endnu ikke? O saa er Du reddet!

Ismailov.

Hvad er det?

Feodora.

Hans tro Servier.

Romanov.

Kaser J, Coureur? — Har J Ringen? —
Kast ham af Vejen! — her er jeg Herre.

Zoritz.

Stikke meer; vend Eder om, Knes! nu er
Naden til Eder. Pugatschem er paa Eders Slot.
(Romanov staaer forstener).

Heemann.

Hvad? Hvad? O! hvem der nu var i min
Forviistes Sted!

Bønderne (eensstemmig soinge Huerne).

Hurra! leve vor Keiser, Peter den Tredie!
Hurra!

Romanov (staaer begge Hænder for
Panden).

Ha min Ring! (han giar en Bødgelse til at gaae.
Bønderne omringe ham).

Forvirrede Stemmer.

Nej holdt! bliv! bliv!

Archip (griber Zoritz's Haand).

Zoritz! hvad har Du gjort?

Zoritz.

Reddet Dig. Hvad ligger der Magt paa et
Uhyres Slot meer eller mindre? Jeg er dog min
Keiserindes tro Tjener. (til Ismailov) Lad mig kysse
jer Gamle! — Eders Søn er frelst.

(Flere Bønder styrte ind).

Jemelka.

Tartarer! Tartarer! de bryde ud allevegne
fra Skoven.

Hetmann.

En Hest! en Hest! Hvor faaer jeg en Hest?
(Rugter ud bag Huset).

5.

En Troop Tartarer med Eudoxia imellem sig.

En Tartar.

Her skal Knejen være! bind dem! lad dem
døse sammen!

Eudoxia (synker i Romanovs Arme).

Min Fader!

Archip.

Hvilken Omvexling!

6.

Pugatschew, omringet af Officierer, træder ind.
Bønderne.

Leve vor naadige Kejser! Leve Peter den
Tredie! Hurra!

Pugatschew.

Taf Børn! jeg skal ogsaa være eder naadig,
Eders Befrier og Hævner! hvor er den fordømte
Hund, som har mishandlet mine Russer?

Bønderne.

Her! her! her!

Pugatschew.

J har ham alt fast? Godt! Ethvert Slag,
jeres Nygge har følt, skal ogsaa trænge sig til
hans Marv, før han dør. — Har han Børn?

Maria (medlidende).

Kun denne Datter, Czar! som vi alle....

Pugatschew.

Vel! saa kan hans Slægt blive tilintetgjort med ham! Bind dem og lad dem døe sammen! Seer I min Naade, Russer! jeg fører Lænker med til eders Tyranner. (de lægges i Lænker).

Bønderne.

Hurra!

Archip (foran).

Allmægtige Gud!

En Tartar.

Slottet staaer vel snart i Flammer, fast dem i Luerne, saa døer Uglerne i deres Rede!

Pugatschew,

Nej Slottet skal spares, — hører I! det ligger højt og kan ikke overrumples, — jeg vil have mit Hovedkvarter der, — her skal Du døe! — her!

Potjemkin (er traad ud, og staaes ubemærkt ved Siden).

Hans Hovedkvarter?

Archip (i et usvovilligt Udbrud).

Døe?

Pugatschew (bliver ham vaer).

Hvem er det?

Zoritz.

Den Livegen, som jeg anraabte Din Naade om at befrie for en forsmædelig Marter.

Pugatschew (betragter ham).

Ham? Unge Hus! Du behager mig. Skade om Knutten skulde have fordærvet denne ranke

Skabning! — Hør! jeg vil vise Dig en Naade.
Du er den sidste Forurettede, — den meest forbitte
trede! — viis nu Din Klygt og affiig deres Dom!

Archip (forbauset, affides).

Jeg! — o Zoritz! hvad har Du gjort?

Zoritz.

Død og Dievel! drøb mig, Archip!

Pugatschew.

Saa! ret langsomt! Du har Hevnen! nyd
den! Betenk Dig paa de Piinsler, der skal mar-
tre dem, før de døe, — begge to!

Archip.

Rej Czar! Du har givet mig Hevnen,
Lad dem leve!

Pugatschew.

Leve? raser Du? Hvad vilde mine Kuffer
sige dertil? Fra mine Dine, Uværdige!

Archip.

Du fatter ikke min Mening! — Hvad er Dø-
den? nok saa langsom og kvalfuld kommer den dog
for tidlig for den Jammer, de i saa mange Aar
har udbredet imellem os. — Vilde det sidste Suk
ikke være dem velkomment, og vilde det ikke komme
med Døden?

Ismailov (forbauset).

Min Søn!

Pugatschew.

Der er noget i. Bliv ved!

Archip (med Mod).

Lad Livet være deres Straf, naadigste Rej-
ser! daglig Forsmædelse, daglig Ydmygelse, thi

nu er vi deres Herrer. Hør! giv mig denne Dige til Rone! Jeg hader dem — kan deres Haardhed bedre blodnes? — deres taabelige Stolthed bedre ydmyges? — Begge mine evige Slaver, som vaagne hver Morgen til Svøben og nye Forhaanelser.

(Alle staae forbaufede).

Pugatschew.

Du behager mig, Kus! er det dit Alvor?

Archip.

Ja!

Pugatschew.

Og du har intet derunder? — ingen falsk Medynk? — Du vil være deres daglige Bøddel? tag dig i Agt, jeg lader Dig bevogte. Vee Dig, om Du bedrager mig! om Du ikke langsom draabevis tildeeler dem den Givt, hvormed min Ubesindighed i et Øjeblik vilde endt deres Liv! — Hører du? Du skal ikke skuffe mig! hver Kus i denne Egn vil være din Speider, — al Skaansel mod deres Tyranner er en Brøde mod dem, som de har Ret at lade Dig bøde for. Hvor er eders Pop?

Jemelka.

Naadigste Keiser! ved eders Ankomst forsamlende alle de Gejstlige sig i Kirken.

Pugatschew (griber Eudorias Haand, hendes Lænker løses).

Godt! saa skal de vies strax. Kom! jeg vil selv være Din Brudfører. Lad hendes Fader gaae ved din Side.

Archip (iler hen til Ismailov).

Fader! en Engel hvidskede det i mit Indersite: jeg maatte gjøre det. (Høit) Kom, Moer! kom

Smaapiger! Med saadan Brud vil jeg dog heller formæles, end med Knutten. Kom Knes!

Romanov.

Nej! Nej!

Dugatschew og Tartarer (drage Sablernes og sætte ham for Dyrster).

Gaae!

Romanov (gaaer).

Ha! (De gaae langsomt foran).

Zoritz (iler hen til Ismailov).

See her er Eders Søns Ring! Beed ham nu bevare den bedre! raske Knejs! (til Feodora) Kom, lille Pige! I plejede at gaae ved Archips Haand; den er nu fløjen; — prøv nu engang at tage min.

Feodora.

Brave Servier! I har reddet Archip! det glemmer vi Jer aldrig! I følger dog med Moer & allesammen? (følger efter).

Maria.

Jeg er ganske fortunlet. Faer! kom med til din Søns Bryllup, og tak Gud i hans Huus.

Ismailov.

See hans Villie! gaae kun allesammen! Lad mig samle mine Tanker! —

Potjemkin (træder hen til ham).

Gaaer kun! Paulovna med! Jeg bliver her og er roligere end I alle.

Paulovna (i det hun gaaer med Maria).

Vil I? tak! O! glæd jer, Forviiste! I er nu ogsaa fri. (Alle Bønderne ere alt borte).

7.

Ismailov. Potjemkin.

Potjemkin.

Sid jer, gamle Faer! Jeg behøver Hvile. Jeg har havt Andeel i Oprin, der kom mig, som en fremmed Tilskuer, til at skjelve.

Ismailov.

Hvem er J? jeg kjender ikke Eders Stemme ret.

Potjemkin.

Den forviste Lieutenant Potjemkin. Min Hetmann er flygtet, og min Vagt er borte.

Ismailov.

Saa benyt jer af Leiligheden; flye førend den Russiske Armee nærmer sig! Her er J ikke i Sikkerhed. Min Gud! Hvad vil Enden blive?

Potjemkin.

Jeg haaber, god. Modet er kommet igjen med min Frihed. Den grusomme Pugatschew! tak Himlen, at hans barbariske Blod først gjorde ham blind for Eders Søns dristige Edelmødighed! En saadan Kone! Jeg har ogsaa seet hans Ding. — Skulde Himlen ikke have bestemt ham til noget mere?

Ismailov.

J saae hans Ding?

Potjemkin.

Ja, i Formiddags; han flyede den først til mig. Jeg kjendte det Tjudoffske Vaaben.

Ismailov.

J kjendte det? ja! det er som J har seet.

Potjemkin.

Otrofch, hedder denne Dye? Hvorfor skal den altid være mig saa besynderlig mærkværdig?

Ismailov.

Nu erindrer jeg det! — det Navn tildrog sig strax Eders Opmærksomhed.

Potjemkin.

Her saae jeg for mange Aar siden den ulykkelige Grev Tiudoff. Ak! siden jeg blev forviist, forfølger denne Erindring mig dobbelt, og — især paa dette Sted — med Bedrøvelse.

Ismailov.

J har seet min gamle Herre, og erindrer ham med Bedrøvelse! hvad vil det sige?

Potjemkin.

Da han paa Vejen til Siberien kom herigjennem, fandt han Lejlighed til at flygte. En Søn af en rejsende Hetmann, — en Dreng paa en fem, sex Aar, som legede uden for Huuset, blev ham vaer, og r bede ham i sin Uskyldighed. Han blev savnet og indhentet. — Denne Dreng var jeg.

Ismailov.

J?

Potjemkin.

Min Fader benyttede sig af denne Lejlighed til at gjøre sin Søns Lykke. Han blev Militair, — Lieutenant i Garden, og er nu forviist til samme Sted, som den han forraadte, og er ogsaa for et Øjeblik fri her.

Ismailov.

Trøst jer! Herren laver jo alting til det bedste, — vi vil ikke forraade jer.

Potjemkin.

Gamle! tael aabenhjertet med mig! Tsudoffs Sag er vel ikke undersøgt, men den er forglemt. Hans Slægt begynder under den ny Regjering at høve sig paa ny. Ganske nylig har Grev Orlov forhjulpet een af dem til en Post.

Ismailov.

Min Herre er død i de siberiske Ørkener; — Hans gamle Tjener er ubekjendt og forglemt.

Potjemkin.

Og hans Signetring paa Eders Søns Bryst.

Ismailov.

Jeg havde troet, at den sidste Levning af en brav Mand skulde bringe ham Betsignelse, — det var alt.

Potjemkin.

Synet af den i Petersborg, — Beretningen om jeres Trofskab vilde hos hans Familie, — hos Keiserinden selv, — skaffe jer en sorgfrie Alderdom, Eders Søn en udvortes Lykke. Han synes saa ikke at passe i denne Stand; I ikke heller mellem disse Bønder! udriv Jer af denne Stilling og disse Særer!

Ismailov.

Hør mig, Fremmede! i mange Aar var jeg og min gamle Herre uadskillelige; — jeg var en Bolt for Naade og Ugunst, ligesom han, thi jeg fulgte ham overalt. Først ved hans Død fandt jeg

No; — jeg vendte tilbage fra Siberien; — i denne Hytte blev jeg syg, min gamle Marias Omfarg og Pleje helbredede mig. Hun var Enke; jeg blev hendes Mand; — over tyve Aar har jeg nydt mine Kammeraters Tillid; — skjøndt svag og blind valgte de mig til deres Starost, da takkede jeg Himlen for min overstandne Ulykke og mit rolige Liv, og ved min Søns Fødsel gjorde jeg med Overlæg og Taknemmelighed det Løfte og den Eed, at jeg aldrig vilde forlade dette stille Huus, førend det selv forjog mig fra sig; min Søn har været i Verden, han vendte tilbage til mig. Her er vort Hjem, tael ikke til os om Petersborg! Lykken bestaaer i en rolig Forglemmelse; — denne Bolig maae først nøgte at optage mig, førend jeg forlader den. Til hvad Ulykke denne bedragelige Ring kan lede, har denne Dag lært mig, — min Søn faaer den aldrig mere, — den skal begraves med mig. Fremmede! jer omrinze ogsaa Farer! bliv her! Vi skal finde et Skjul til jer, hvor intet ufornuftigt Varn skal blive Eder vaer.

Potjemkin.

Jeg takker Eder, men jeg har et andet Anslag. Ak! der er de alt tilbage!

8.

Archip fører Eudoria. Pugatschew, Romanov i Lanke. Maria. Feodora. Zoritz. Paulovna. Jemelka. Bønder. Kartarer. Po. en.

Pugatschew.

Saa, Bønde! nu har du da din Kone. Denne Straf moerer mig, — der bringer Liighed i

mine Stater. Men, Eudoria! I er jo ikke i Brudestads? Hor, lille Pige! laan hende din bedste Klædning! en Brud maae dog være pyntet efter sin Stand, den gamle kan I beholde i Stedet; hurtig! Lad hver Erindring om hendes Herkomst være borte, til jeg seer hende igjen!

Archip.

Gaae, Eudoria! gjør som vor Keiser befaler! Der har I nu en Datter, Moer! jeg kunde ingen bedre skaffe jer den Gang; men med Tiden faaer I nok sat Skik paa hende.

Eudoria.

Kun eet opholder mig Livet, min Fader!
(vender sig imod ham).

Archip.

Han bliver i sin Svigersøns Børge. Gaae nu!

Maria (tager Ismailov ved Haanden).

Kom, Børn! nu har vi nok at tage Hænder i.

Paulovna (tager Eudorias Haand).

Kom, Naadige! kom Søster Eudoria!
(Familien gaaer ud).

Zoritj.

Na! og hvor vil Du gjøre af Din smukke Svigerfader?

Archip (peger paa Badehuset).

Give ham det saa godt, som jeg havde det selv, saa kan han ikke forlange det bedre; — og hvis I vil give mig en Brudegave, naadige Keiser! saa lad mig beholde de Lænker, han bærer!

hver anden Klædning til ham falder mig stakkels
Vonde for kostbar.

Pugatschew.

Gjerne! Du er nøjsom i Dine Ønsker, Rus!
fort med ham!

Romanov (i det han føres ind i Bades
huse, som lukkes, og Nøg-
len leveres til Archip).

Taalmodighed, Himmel! og Hevn! Hevn!
(En tartarisk Officier kommer ind hurtig,
og holdsker til Pugatschem).

Archip.

Træk Lænkerne gennem Ringen og bring mig
Nøglen! Jeg maac gjemme min ny Skat vel, at
man ikke stjæler den.

Soritz.

Og Vagt ved Døren, at ingen af hans Ven-
ner bryder den op.

Popen.

Behøves ikke. Magten er fra den naadige
Knes, og ingen af os er fød naadig.

Soritz (affides med Forsigtighed).

Kjeltring!

Pugatschew.

Tropperne fra Moskau i Anmarsch! Signal,
at mine Folk skal samles. De venter mig ikke saa
nær; Mørket kommer mig til Hjælp. — Farvel,
Rus! det er blot Nødvendigheden, der jager mig
fra Dit Bryllups-gilde, — men jeg kommer igjen,
— lad mig finde Dig min Naade værd. I er jo
min Mand Courreur? (gaaer med sit Følge).

Zoritz.

Ja, naadige Kæjser! tillad mig blot at tømme et Glas paa min Vens Frelse.

(Der stodes forskjellige Gange i store Horn uden for Scenen).

Vønder.

Lad os følge ham! Lykke med vor Kæjser!
Hurra! (følge alle).

Popen (drager erfar af dem tilbage).

Bliv Naboe! — Gildet er det fornemste! Lad os gaae denne Vej! (de gaae ind i Husset).

9.

Zoritz. Archip. Potjemkin, som nærmer sig.

Zoritz.

Jeg følger ham ikke! Du er frelst Archip, har ved din Klygt pludselig opnaaet en forovoven Attraae. Lieutenant! I er fri — Lykken var mig bedre, end Forstanden! Glem mig ikke! — og saa — aasted!

Archip.

Strax! og hvorhen?

Zoritz.

I min Kæjserindes Erinder, med Ufojer mod Pugatschew, og saa tilbage til Moskau!

Potjemkin.

For at klynges op i en Galge!

Zoritz.

Lieutenant Potjemkin!

Potjemkin.

Staffe mig igjen paa Bejen til Siberien! og Din Ven, den brave Archip, en endnu grum-

mere Straf, end den Knut, du nys ræddede ham fra!

Archip.

J siger tydelig hvad jeg ahner, Lieutenant!

Soritz.

J er begge af eens Meening — er det min Taf?

Potjemkin.

Nej, men Din Løn, brave raske Daare! som med varmt, ubetænksomt Hjerte udfører, hvad Øjeblikket indgiver Dig, uden at standse ved een eeneste Tanke paa Følgerne? Vil ikke snart din Daad rygtes til Moskau? hvilken BøgtSkal vil være den gjeldende? J den eene et plyndret Slot, — en forraadt Knes, Forstaaelse med en Bedrager, — i den anden dit varme ubesindige Hjerte, der ikke vil veje op mod den, sørend Lovens og Straffens Jernlodder bringe Ligevægt deri.

Soritz.

Du forfærder mig! — alt det er slet ikke falsk det mig ind.

Potjemkin.

Til Lykke for os alle, og dig, Archip, ligger Pugatschew under. Bliwer Knesen sat i Frihed? Bønderne og Nigterne, — alle vidne om, hvad der er skeet. Hans Herstabs Redning vil blive regnet ham til Forbrydelse, og en paaalig Død være Lønnen for hans skjulte Udelmodighed. — Jeg vil ikke tale om min Skjebne.

Zoritz.

Ak! I har skilt mig ved alt mit Mod; jeg
maae have og foragte mig selv, — og dog synes
mig, jeg kunde ikke andet.

Potjemkin.

Eller ønsker Du, brave Zoritz! at den gru-
somme Pugatschew skal slaae Ederz Tropper og bes-
tage Ruslands Trone?

Zoritz.

Det Afskum! hans rasende Blodtørst bragte
alt Nag i mit Bryst, — jeg skjælvede som en Mis-
bæder.

Archip.

Knesens Bud var mig intet, imod hvad jeg
leed ved Trudseln om hans.

Potjemkin.

Han er en grusom Tyrann, som vilde nedsyns-
ke Rusland i Blod og uhyret Elendighed.

Archip. Zoritz.

Ja! ja!

Potjemkin.

I ere da eenige med mig? Gud være lovet!
min Frygt begynder at forsvinde; — jeg øjner Red-
ning for Dig, brave Servier! for Archip og os
alle.

Archip.

Tael! tael!

Potjemkin.

Kun Mod og Uforsagthed kan bringe os den
forstjertede Gunst tilbage. — Vi maae bevise vor
Kæjserinde, vi ikke ere Forrædere. — Lad os spare

hendes Folks Blod, bemægtige os hendes Fiende
og bringe ham levende eller død for hendes Fødder!

Zoritz.

O hvilken Tanke!

Potjemkin.

Frygter du for den?

Zoritz.

Frygte? — Nej!

Potjemkin.

Kæsserinden er mild og retfærdig! — Hun vil
høre og troe Ruslands Befrielse. Hvad der er fæet
uden videre Hensigt, maae nu blive et lykkeligt
Middel til det Værk, vi vil fuldføre. Hendes
Naade, Velstand og Frihed vil blive vor Løn!

Archip.

O hvilket Haab!

Potjemkin.

Vi har intet Valg! Død og Farer omringe
os. Lad os da vælge de værdigste! dem, Mid-
lerne til Ruslands Frelse kan bringe os i.

Zoritz.

Her er min Haand, uagtet jeg endnu ikke
kjender Dit Anslag!

Archip.

Her er min! jeg er enig med jer, men jeg
bliver her.

Potjemkin.

Seg forstaaer Dig.

Archip.

Seg maae. I er alt i Fædrenelandets Tjene-
ste, jeg fulgte Jer gjerne, men jeg maae blive,
— omringe endnu ikke mange Farer denne Plet?

— Ak! nu har jeg kun eet Maal og een Pligt:
at vaage over Eudorias Liv og Ære!

Potjemkin.

Vi behøve ogsaa et vagtsomt Øje her! Gaae
Du til Pugatschew, Zoritz! gjør mig bekiende
for ham, som Din Ven, lad mig i Morgen
tidlig vide, hvad Du har udrettet, om der fore-
falder noget imedens. Jeg vil i Nat overveje mit
Anslag nøjere!

Zoritz.

Lieutenant! J vøltede en stor Steen paa mit
Bryst, men J forstod ogsaa at lette den; — et
Glas paa god Lykke — og saa affted!

(Under denne Scene er det, fra de kom tilbage fra Kirken, blev
vet gradvís mørkere, saa det nu er aldeles Aften. Under
Slutningen af Scenen have Feodora og Maria sat Mad
paa Bordet uden for Huuset, og Bænke derom; Jemelka
og Paulovna have bragt Bjørnehuder og andre Silberes-
delsler, som de lægge op af den udvendige Trappe).

IO.

De Forrige. Maria med to Lys, som hun sætter
paa Bordet. Siden Eudoria, Bønder og
Popen.

Maria.

See, hvor Lysene brænde klart i den stille
Aften! ja her er ogsaa bedre, vi behøve alle
at drage frisk Luft. — Maa Feodora! Er nu al-
ting i Orden? Paulovna! du bliver inde hos
Faer, han er syg og vil ikke ud, Aftenluften er
heller ikke god for ham. (Paulovna gaar. Til Eudoria,
som kommer ud i Bøndedragt). Ja Svigerdatter! nu
maa J venne jer til at døje Ondt. Kom Børn!
til Bords! — til Bords! (Mogle Bønder sætte sig).

D 2

Zoritj.

Seer Du Din Brud? lykkelige Archip!

Archip (til Zoritj).

Og i denne Dragt! — o! den opblusser
Flammerne i mit Hjerte!

Popen.

Til Bords! til Bords! lad mig komme til Fa-
det! (sætter sig). Der kan man dog see, hvad Belsige-
nelse der var ved min Helgen, den drog, saa Skam!
Knesen ind under det lave Tag; nu skal jeg lægge
for for Bruden, men tag jer i Agt! blid ikke de
fine Tænder itu paa den grove Mad. Ha! ha! ha!

Archip, (som har nærmet sig Bors
det med Eudoria).

Pop! er I her? Læg for og saa pak jer!
Ingen Forhaanelser til min Kone!

Popen.

Naa! Naa! det var kun min Fyldigste Pligt
efter vor ny naadige Keisers Befaling. — Vi skal
de pine dem, sagde han.

Archip.

Vi! — men ikke I! det var ikke jer Skyld
at jeg ikke nu — pak jer!

Maria.

Vi har sagt ham det.

En Bonde.

Ja fy! fy Pop! vi vil heller ikke spise
med Jer. Afsted! eller —

Popen (reiser sig).

Hvad! ingen Rubler! ingen Mad! det er
den bedrøveligste Døvnedag, jeg har oplevet.

Alle.

Afsted! eders egen Skyld! afsted! afsted!—

(de sætte sig og jage ham bort).

!Vopen (i det han gaaer).

God Nat da! Sov vel! de svarer ikke.

Mon det er deres Alvor? Mon de ikke skulde falde paa mig? Nej! nej! O! hvem der kunde hitte paa at hævne sig!

Zoritz; (siddet hos Feodora).

Smukke Feodora! jeg har tit seet Taarer i Eders Dine, — dog lad min Munterhed tørre dem. Saaledes gad jeg ogsaa sidde hos jer, naar I bliver Brud.

Feodora.

O Gud!

Archip (til Eudoria).

I er kold og bleeg! tag Mad til Jer! nu har I faaet en Mand og han er Konens Forsvar! Spiis dog! Moer! hvor har I i saadan Hast faaet vore beste Retter paa Bordet?

Maria.

Ja ja! husker I mine Ord i Morges? Vi fik dog en Brud i Huset; jeg havde belavet mig i Tide! men der er jo ingen af Eder, som spiser!

Potjemkin.

Hvo kan spise efter en saadan Dag, da Sindet er saa syffelsat?

Zoritz.

Da har det smagt mig ret godt! Jeg behøvede noget at styrke mig paa. — Det har jeg nu

gjort! Nu kun et Glas paa Brudeparrets Sundhed! — Det er sildigt, og jeg skal afsted!

Maria (skænker).

Ja! ja! Paulovna! (Paulovna kommer i Døren):
Er Brudekamret i Stand?

Paulovna.

Ja! Moer! paa denne nær. — See der,
Jemelka! (Kaster en Bjørnehud ud).

Jemelka (i det han tager imod den).

Naar skal man berede vort Leje, Paulovna?

Paulovna.

Et!

Archip.

Lad den kun ligge, Jemelka! jeg ager den
med mig.

Soritz.

Saa stød Bøgrene mod hinanden! — til Lyk-
ke! — til Lykke! Børn slynke som Faderen og smuk-
ke som Moderen!

Maria.

Det har ingen Nød! der er ikke spilt Salt
paa Bordet. — Nu vil jeg dog ind, at see til vor
Faer! — (aale reise sig).

En Bonde.

Vi gaae med. God Nat, Archip! Lad os
see, Du ingen Nykker faaer og driver dem ud af
hende.

Archip (følger dem et Stykke hen
af Vejen).

God Nat! Frygt kun ikke; hendes skal nok
forgaae!

Zoritz.

Feodora! glem mig ikke ganske i Drømme!
Lieutenant! et Ord. (drager ham over mod Vadehuset). Der
forefalder sikkert noget i Nat. Skulde Pugatschew
vige, — en Kniv i Romanovs Hjerter, ellers er det
ude med Archip! Farvel! — (til Archip som møder ham):
Vi sees i Morgen. — (gaaer).

Potjemkin.

Skulde vi ikke have Lykken med os? den er
Driftighed og Mod gunstig. — (til Feodora og Paulovs-
na, som ere i Færd med at rydde af Bordet). Naa, Smaa-
piger! hvor er mit Leje?

Archip.

Lad det kun staae, Piger! jeg har mine
Karsager. Min Brud har ikke spist, — jeg ikke
heller, — Vilis I Lieutenanten sit Leje og gaae til
Seres!

Feodora.

O Archip! kom Paulovna! hvem skulde have
tænkt det?

Paulovna.

God Nat, Børn! Lad mig see, I ikke
forsover jer i Morgen! — (De gaae ind).

II.

Eudoria. Archip.

Archip (betragter hende langt fra).

Endelig tør min Tunge løsnes; — ak! hvad
skal — hvad tør jeg sige? Hun er min! har in-
gen Støtte, — intet Værn uden mig! det giver
mig Mod! (han gaaer rask imod hende).

Eudoxia, (som har staaet bleeg, fordi
det i sig selv foran Eder,
synker for hans Fødder).

Barmhjertighed, Bønde!

Archip (forbauser).

Hvad! Gud forbarme sig! I for den stak-
kels Archips Fødder! rejs Eder, naabige Knes-
na! det er mig, som I burde see for Eders!

Eudoxia (i det han reiser hende).

Vaagner Jeg af en Drøm? O Archip!

Archip.

Fat Eder! Hvad har I at frygte for? —
I hører nu mit Navn, og det gjør mig det kjert.
Gud og hans Ord har uopløselig foreenet os! Had
ikke det Baand, som har reddet Eder begge; —
som er jer eeneste, men trygge Forsvar! Ingen
Fare skal ramme Jer! — ingen Forhaanelse! —
og Eders Hjerter er jo frit! — jeg veed vel, den
uøle Archip ikke kan vinde nogen Mads deri, og
han gjør heller ingen Fordring derpaa. Foragt kun
ikke hans Troskab, og sæt jer Lid til den, troe
mig, det kan I!

Eudoxia.

Er det muligt! store Gud! er det muligt?

Archip.

Husk jer om! kunde jeg redde Eder an derle-
des? — Med den samme Erhødighed, som jeg i
Morges' hilsede Eder ved Eders Helgens Fødder,
staaer jeg for Eder endnu. Ak! troe mig, da I
blev slæbt til Alteret med een af Eders ringe uvar-

dige Trælle, følte jeg først ret min egen Uffelhed!
O! jeg leed mere, end I!

Eudoxia.

Et Ord, Archip! og jeg troer alt! — hvor
er min Fader?

Archip.

I min Bærgel! rigtig nok indespærret, men
han kan ikke anderledes reddes fra Puqaatschews og
sit eget Raserie. — Jeg staaer Eder inde for ham,
han er jo Eders Fader, — han skal ikke hvile min-
dre blødt end I. — Begiv jer til Hvile, Eudoxia,
I trænger dertil! Jeg skal følge jer til mit Kam-
mer.

Eudoxia.

Til Eders Kammer, Archip?

Archip.

Ik! jeg forstaaer jer. Frygt ikke! — vi
bruge ingen Jernlaase, men mit Ord er stærkere,
end Jern, og ingen vil vove, at trænge ind til
Eder over min Ryg. — Jeg vil sove paa Eders
Dørtærskel; — det tynde Bræt, som adskiller os,
skal være mig en hellig Kirke-dør, ved hvis Fod
Gud vil styrke min Troskab og Hengivenhed.

Eudoxia (griber hans Haand).

Archip! midt i min græffelige Elendighed er
I mig en Engel.

Archip.

O nej! var jeg anderledes, vilde jeg jo være
en Dævel Eudoxia! Lad mig kalde Eder saa —

ethvert andet Navn, som jeg tør give Eder, maae
 I bære Affkye for. — Troer I mig? Eudoria!

Eudoria.

Ja! døm om min Fortvivlelse, da jeg ikke
 engang turde troe Eders Dje! Gud belønne Jer!
 Jeg iler at bede ham bevare vor Beskytter!

Archip.

Gud ske Lov, jeg har Eders Tillid! — saa
 har jeg ogsaa Mod, trods — Lad mig følge jer!
 (tager Løst af Bordet og følger hende op af Trappen).
 Sov vel, Eudoria!

Eudoria (giver ham Haanden).

Brave Archip! (gaaer ind med Løst).

12.

Archip (gaaer ned af Trappen).

Min? Nej stakkels Archip! Hun er ikke
 Din! — hun bliver det aldrig! (Han tager Viers
 nehuden, noget Mad og Drikke, bærer det hen til Bادهunser
 og aabner Døren sagte). Knes! Knes! enten sover
 han eller vil ikke svare! det sidste er det nok, jeg
 vil sætte det ind og brede Huden over ham. (gaaer
 ind, kommer strax tilbage). Jeg lovede hende, han
 skulde ligge blødt, men ak! han er i Lænker! —
 De skal ikke trykke Eudorias Fader. Døren er
 stærk, han kan ikke komme ud, men det er saa
 mørkt. Jeg vil ligge Nøglerne til dem ved Maden.
 Han er saa nok vaagen. (Gior det og lukker Døren).
 Nu skulde jeg tænke paa mig selv (gaaer til Huus-
 døren, aabner den sagte, tager en Kappe ud, som han søs

ber sig i). Saa! en opbyggelig Bryllupsnat! Saae
 Du mig nu, Zoriz! vilde du lee mig ud. Ak!
 og nu misunder Du mig den Lykke, Du beredte
 mig? Nej! intet Menneſke, — ikke engang Du,
 — ſkal gjette ſig til mit hemmelige Offer! (ſaaer ſagte
 op af Trappen). Mon hun ſover? — der er ſtille! et
 Offer? o! er jeg ikke lykkelig nok? Hun er i
 mit Kammer, — paa mit Leje! Jeg bevogter hende,
 og hun ſtolar paa min Troſkab! Sov vel, Eu-
 doria! roligt og frygt! jeg vil ogsaa ſove, —
 roligt, haaber jeg, thi der er No i mit Bryſt.
 (han lægger ſig uden for Døren).

T r e d i e A k t.

I.

Samme Decoration, det er i Dagbrækningen.

Wopen (Kommer listende ind med en Ring i Haanden).

Der kan man dog see! den største Ulykke og vore Fienders Ondskab kan vendes til vor største Lykke og Velsignelse, nemlig: de mange Rubler, som nu vil blive mig til Deel. Havde de ikke jaget mig fra Aftensmaden, havde jeg ikke i min Fortvivlelse kommet paa det Indfald at opfylde min Embedspligt, og gjøre min Aftenbøn i Kirken, hvorved jeg fandt denne usatteerlige Ring. Her sidder Knesen. Gud veed, hvad der nu er klogest! at være grov eller høflig? (seer sig om) Begge Deele kan være farlig! — Fornuftig! fornuftig! (nærmer sig Vinduet) Hør I Mand derinde! (sagtere). Romanov! — (sikke sagte) naadige Knes!

2.

Romanov (indenfor).

Er det Eder, Wop!

Wopen.

Ja! det er! Jeg har fundet jeres Ring.

Romanov.

Min Ring? Ha den Tidende giver mig Kræfter paa ny! kom med den, Wop! Er I mig tro og hjælper mig at hævne mig, er eders Lykke gjort.

Popen.

Troe? aa ja! hvorfor ikke? kommer an paa Omstændighederne! Men komme med den, det er saa sin egen Sag! — I lukkede jeres Pung i før, nu maae den op først! — 100de Rubler, det har I lovet.

Romanov.

Kjeltring! hvor skal jeg faae dem fra her?

Popen.

Na I finder dem nok! I har jo Pungen! jeg tager ogsaa Guld, — og saa de 10, I skylder mig og de 20 for Blomsterne, — det gjør 30; — 130 i alt, saa faaer I Ringen!

Romanov.

Skaf mig ud, naar jeg igjen kommer paa mit Slot, skal I faae det dobbelte.

Popen.

Det dobbelte! bje lidt! lad mig regne! 2 Gange 100, o! jeg løber i Vilderede i de mange Rubler, men hvor vil I faae dem fra? Slotet er plyndret, men kanskee I har skjulte Penge, saa kan I gjerne lægge lidt til; og, Herre Gud! I er jo ogsaa i Lænker! — ja, hvis de var af Guld!

Romanov.

Du skal nok blive belønnet. Skaf blot Døren op! den listige Archip har selv løst dem. Han tænker paa Fremtiden, den Hykler! men mig be- drager han ikke. — Blot Døren op! — I skal blive en rigtig Mand, slye mig nu min Ring!

Popen.

Ja, naar I flyer mig Rublerne, det er det samme, jeg vil gjerne finde mig i, at beholde Ringen saalænge; imidlertid vil jeg overlægge alting. Et! — jeg hører nogen. Farvel! (gaaer fra Vinduet). Ja luur mig der! — vi maae først overregne alting i god Noe! — 130 to Gange og lidt til, hvormeget bliver nu det? (Stud lange borte) Hvad er det? der har vi det? — Saasnart jeg skal have Rubler, hænger strax Ulykken over Hovedet.

3.

Potjemkin (kommer ud af Huset).

Endnu ingen Soris! — (Solen er alt høit oppe) Jeg begynder at blive urolig (seer Popen). Hvad gjør I her?

Popen.

Hører I! det skyder! (man hører det skude langt borte, det varer noget ved).

Potjemkin.

I har Ret! Sikker en alvorlig Action! Er Pugatschew brudt op fra Slottet? — Har det varet længe?

Popen.

Nej! — jo! — jeg veed ikke! — men det bliver stærkere og stærkere for mine Øren! — Forlad! jeg retirerer! — Prygl og Sværd kan man nok tage sig i Agt for, men disse usynlige Baaben har man i Livet, førend man veed af det. (gaaer, dog sees han af og til bag Træerne).

Potjemkin.

Og ingen Soris! — o! Skulde vort Anslag mislykkes? Gode Kone! din djarve Spaadom

har megen Andeel deri, — det fører kun til Noes
 eller Døden — og Døden for min egen Haand, —
 thi af Pugatschew vil jeg ikke martres! — det bli-
 ver ved, — mon man intet kan see fra denne Høj?
 (gaaer derop).

4.

Feodora og Paulovna komme.

Feodora (med et Glas Vand, som
 hun sætter paa Bordet).

Den Fremmede forlanger et Glas Vand, —
 hvor er han?

Paulovna.

Gaae Du ind! Du har grædt! det kan jeg
 see paa dine Øjne. — Jeg troer, jeg var den eneste
 ste, som sov godt i Nat; nu vil jeg vække Brud-
 defolkene! Archip plejer ikke at være nogen Syv-
 sover. (Springer op af Trappen og banker paa).

Feodora (fordybtes i sig selv).

Fader har dog Ret! hvilke uhorste Ting! —
 dette Givtermaal vil bringe os alle i Elendighed.

Paulovna (til Eudoria, som træder
 ud, i det de gaae ind).

Alt i Klæderne? hvor er Archip? Har han
 saa tidlig forladt jer? Giv mig Haanden, Knesna!
 — Eudoria vilde jeg sige — Herre Gud! jeg have
 de aldrig troet, jeg skulde komme til at tale saa
 ligefrem til jer, men Klæderne hjælper ogsaa, kan
 jeg tro.

Feodora (vender sig, griber hendes
 Haand og kysser den).

Jeg veed nok, det passer sig ikke mere, men
 tillad mig det, Knesna! Her er fuldt af flutte

Mennesker rundt om, men af os skal I ikke høre et ondt Ord; jeg skal hjælpe jer med hvad jeg kan, og græde med jer af et godt Hjerter.

Paulovna.

Det troer jeg nok! Feodora havde selv et Dje paa Archip! — men pas paa den smukke Zoris — ikke sandt? — han kan nok staae ved Siden af jer Mand?

Eudoria.

Stakkels Feodora! hader Du mig ikke? O! jeg er dog ulykkeligere end Du!

Feodora.

I? — o! Archip er den braveste Russ i Rusland. — Bryd jer ikke om, at jeg græder. Af! I kan dog ikke faae ham saa kjer, som jeg.

5.

Archip (kommer hurtigt ind med et stort Jagtgevær paa Skulderen og Vildt i Haanden).

God Morgen, Eudoria! — Har I sovet vel? — God Dag, lille Paulovna! — (han kysser hende).

Eudoria.

Jeg har tilbragt Natten uden Frygt.

Paulovna.

Det kan jeg lide, — Du bliver dog den samme. — Saa venlig har I ikke taget imod ham, Eudoria! og han er dog Eders Mand!

Archip (Aner hende Jagttasken og Geværet).

Dumme Tøs! hvad snakker Du? hæng det op paa Kammeret, det er bedre.

Eudoxia (træder hurtig hen til ham og
kysser ham paa Panden).

God Morgen, Archip! (Archip staaer forbauset,
fordybter i sig selv).

Paulovna (i det hun tager Jagttasken
og Geværet, til Eudoxia,
som hun falder om Halsen).

Kys mig ogsaa! den Ære har I aldrig gjort
mig før. — Ak Gud! jeg glemmer altid, vi nu er
i Slægt sammen. I bliver dog ikke vred derfor?

6.

Potjemkin (iser frem mod Boris, som
kommer ind bag Badehuset).

Ha! endelig Boris!

Boritz.

Nu Lieutenant! jeg bringer Nyheder. — D
der er ogsaa Archip! (han griber hans Haand). — Hans
Dje tindre! lykkelige Menneſke! Du drømmer
lysvaagen. — Smukke Feodora! har Du Lyst til
at gjøre mig til det samme, saa sig kun et Ord.

Archip (leverer Billedet til Feodora).

Velkommen! See der, tag det ind og lav det
til Rette, min Kone er ikke vant endnu til vor
Kost. Gaae nu!

Feodora.

Naar plejer Du at gaae paa Jagt? Og for-
staae vi os paa saadanne Retter?

Eudoxia (i det de gaae).

Lad mig kun faae det! ak! vi skal jo hjælpes
ad, Feodora!

Paulovna (gaaer).

Pas kun paa, Søster! Eudoxia gjør os
snart ligesaa kloge, som hun er selv.

Potjemkin.

Nu, dine Nyheder, Zoritz! væl mig ikke længere.

Zoritz.

Ere kun flette for vor Kejsersinde! Lykken har i Nat været Pugatschew gunstig! — hendes Tropper er slaaet! — de fjerne Knald er Sejersskud af de tilbagevendende Tartarer.

Archip.

Ha! jeg formodede det.

Potjemkin.

Og vort Anslag, Zoritz! Lykkes det, er det saaledes bedre.

Zoritz.

Med det gaaer det efter Gnste, ellers kunde jeg jo ikke være munter; jeg har anbefalet jer som min Ven og som en flygtet Forviist. Han bilder sig ind, i Nat at have seet Deviis paa min Hengivenhed! Han er nu her i Nærheden. Lad os skynde os til ham! Jeg veed ikke, hvor han vil trække hen endnu; min Hest har jeg her, — men I er til Fods.

Archip.

I skal faae en Hest hos mig. Gid jeg kunde gjøre endnu mere!

Potjemkin.

Vi veed det, brave Archip! kom!

Zoritz.

Bliv! — et Ord først. Hvad vi har for, er forligt? — maaskee komme vi ikke mere tilbage. — Er vi borte og falder Pugatschew med os eller

anden os, saa er det ude med Archip, hvis Kne-
sen bliver i Live; han maae dse først.

Potjemkin.

Du har Ret.

Archip.

Nej! nej! jeg har svoret at faane ham, det
er ikke saa vide endnu.

Potjemkin.

Betænk Du hvad Du vover?

Archip.

Ikke meer end I; mit Liv kun! — ikke et
Ord mere derom!

Soritz.

Kommer han til Moskau, er det ude med
Dig og din Slægt.

Archip.

Han kommer ikke til Moskau. Huset er sik-
kert og Døren stærk. — Gaae til Stalden! — jeg
kommer strax.

Potjemkin.

Det bliver din egen Sag. Lad os ikke op-
holde os! (gaaer med Soritz).

7.

Archip (gaaer til Døren).

Vel at de erindrede mig om ham! (kalder ind)
Paulovna! (hun kommer, han leverer Nøglen). Hør!
Knesen er, som du veed, derinde. Eudoxia
maae ikke mærke det. Rald paa Zemelka! Lad
ham faae fat paa et Par Karle, som kan passe paa,

mens du gaaer ind, jeg faaer ikke Tid dertil, og mig vilde han ikke heller svare. Du er et mildt Barn. See, om han mangler noget, — tael til ham, — sig ham, vi vil alle redde ham, naar han kun vil holde sig rolig, thi Tartarerne sværme endnu rundt om, men glem ikke at lade nogen staae udenfor. Hans Flugt vilde jo koste ham Livet, saa kunde jeg ikke mere redde ham! — Pas vel paa Nøg'en, Paulovna! og luk ikke op, før du har nogen med! Jeg veed, jeg kan stole paa dig. (gaaer).

Paulovna.

Ja det kan Du, Archip! men jeg gaae ind til Knesen! Herre Gud! det kommer jeg aldrig levende fra, jeg har altid været bange for at see paa hans Dine, — de gnistre som en Raks i Mørke; — men Archip vil have det — saa faaer jeg vel at falde paa Folkene! (vil gaae).

8.

Yopen (som man af og til har seet mellem Træerne, lister sig frem).

Hst! lille Paulovna! Er J vred paa mig endnu fra i Gaar? Ak! jeg har ikke faaet Søvn i mine Dine i Nat derover! det var ogsaa en Blodhund, den Knes.

Paulovna.

Ja! i Dag skjælder J ham ud, — men i Gaar —

Yopen.

Naa Lam! man siger et, men meener et andet, det er det, man kalder Fornuft, og Men-

nesket er et fornuftigt Væsen. Har vi ikke hadet ham allesammen i Stilhed?

Paulovna.

Jo! det veed Gud!

Popen.

Na, men kunde vi vel sige det højt, uden at faae af Knutten?

Paulovna.

Nej det er sandt!

Popen.

Nu kommer mine Ord! Fornuft! Fornuft! jeg var fornuftig og kaldte ham en naadig og god Herre, — men kunde jeg nu komme til ham! — aa Lam! der har du jo Nøglen.

Paulovna.

Ja! jeg var tilfreds, jeg ikke havde den, men Archip vil have det, — bare jeg turde fige ind af Nøglehullet først. Nej hie! jeg gjør dog best i at hente Folkene.

Popen.

Hente Folkene? Jeg er her jo — og du veed, jeg gjør meget for din Skyld; kom! jeg vil gaae ind til ham i dit Sted!

Paulovna.

Ja I er den rette! jeg kunde jo støde jer overende. — Nej Tak! men dersom I vilde være saa god, bare at fige ind først, for det tør jeg ikke! —

Popen (ved Nøglehullet).

Ja gjerne! (Friger) O Herre Gud! Herre Gud! hvad maae jeg see?

Paulovna (angest).

Hvad er der? — er han borte?

Vopen (grædende ved Døren).

Ak nej! der ligger han bleeg og udstrakt paa alle Fire; — jeg troer, han er afgaaet ved Døden. Hjelp! Hjelp! O Jammer! o Nød! den naadige Knes! hvor faae vi sig en naadig Herre fra igjen?

Paulovna.

Saa forkræk mig dog ikke! — han skjeldte ham jo nylig ud. —

Vopen.

— See selv! see selv! — nu er det en anden Sag! — Fornuftig! fornuftig! — nu er han en Mand, og kan høre hvert Ord, vi sige.

Paulovna, (som har seet gennem Nøglehullet).

O Gud! den stakkels Eudoria! — Men maa fkee vi endnu kunde komme ham til Hjelp! — See her staaer Vand.

Vopen (ind af Hullet, medens hun henter det).

Vær jer fornuftig ad, Knes!

Paulovna (med Vandet, lukker op).

Jeg vil lukke op, gaae ikke fra mig! O den stakkels naadige Knes!

Vopen (i Døren).

Nej vist ikke! jeg skal nok passe paa. — See saa! — nu kommer jeg da endelig til mine Klubler.

Paulovna (indensfor).

Han lever endnu — Han holder paa mig; —
ak!

Romanov (indensfor).

Tie, eller jeg knuser dit Hoved! Saa kom dog, Esel! og hjælp mig!

Popen.

Ja Naadigste! det er forunderligt, naar han taler den Tone, kommer skar al min Vres frygt tilbage. — (saaer ind).

9.

Romanov (indensfor, & Pauser).

Saa! — Lærklædet fast for Munden, — Hænderne paa Ryggen, — Saa! (kommer ud og slaar Døren i paa Popen, saa han bliver i Klemme derimellem).

Popen.

Hvad vil det sige? o naadige! — jeg kriger.

Romanov.

Min Ring — uden Betingelse — eller —

Popen (ætter sin Finger frem, Nesen tager Ringen af).

Der er den! — Lad mig skjule jer! — tænk paa Tartarerne!

Romanov (tager ham i Brystet og kaster ham ind).

Jeg tænker paa dem, og vil ikke sælges til dem. — Bliv der, Glendige! overregn dine Klubber og din Gevinst! — tie! — rør dig ikke! Bevogt Pigen, at min Flugt og dit Forræderie imod dem ikke bliver røbet, før jeg er kommen til Moskau, hvis Du vil vente min Naade! (lukker Døren og tager Nøglen af).

Yopen (ud af Vinduet).

Barmhertighed! — jeg vil ingen Kubler have!
 ve! — jeg vil ingen Kubler have!

Romanov.

Tie! — dit Liv berocr nu paa mit — glem ikke det! — Ha! jeg har min Frihed igjen og min King! Synet af den giver mig Mod og Kraft; thi i Sandhed! jeg var sikrere derinde, end udenfor. Ikke det mindste Baaben, — overalt Tartarer — og hvorhen? — hvor enhver vilde forraade mig. Og truede Døden mig ikke ogsaa der, hvis ikke den forbandede Archip, — ti Gange forbandet for hans medlidende Ondskab! — Ha! Døden er mig velkommen! — men først Hevn! Hevn! — De har noget for, — jeg kunde kun høre enkelte Ord i det fordømte Hul! — Hvorhen nu? Er det ikke Eudorias Kammer deroppe? — der har jeg dog vel et Skjul, til jeg finder Lejlighed til en sikker Flugt! Ha! Skjendsel og Forsvædelse! en Bondkones usle Tagkammer maae nu være min Tilflugt, — og denne Bondkone er min Datter! — O skrækkeligt! skrækkeligt! Lad dem martre mig, — lad Helvede modtage mig for evig, naar jeg kun faaer sluttet min Hevn! (gaaer oppaa Kammeret).

IO.

Ismaïlov, ledet af Eudoria. Maria bærer en
 Wasserballie med Feodora.

Marta (i det hun aabner Døren).

Lag i Ballen, Feodora! Lad os forrette
 vor Gjerning herude, — det er mig for kvalmt i

Stuen! Kom med, Faer! — i Dag maae vi
være sammen, det duer ikke, at nogen af os er
allene i Dag.

Eudoxia.

Hvor plejer I at sidde, Faer Ismailov?
Ak! jeg kan endnu ikke gaae Eder tilhaande, som
Eders Paulovna, der veed, hvordan I ønsker
det! —

Maria (medens hun bringer ham
til Sæde).

I bliver nok flink, Svigerdatter! Sæt ham
her i Skyggen! — Solen brænder varmt, det er
en smuk Morgen!

Feodora (har imidlertid sat en Kof ud).

Her er Paulovnas Kof. Gud veed, hvor hun
er bleven af!

Eudoxia.

— Lad mig faae den! — jeg maae ikke heller
være ledig.

Ismailov.

Stig mig, Børn! — er vi nu ganske allene
med os selv? —

Feodora.

Ak ja, Faer! Her er ingen Rejsfende, og
Byen er som uddød! — Alle holde sig inde; — om-
kring Slottet er der endnu Tartarer.

Ismailov.

Ak Knešna! saa tør jeg da falde Eder
saa! Med Magt og Grumhed blev I slæbt iblandt
os. — Had os ikke! — Jeg har altid baaret Er-
bødighed for jer; — nu har jeg det dobbelt, thi

J er taakmodig og klager ikke. — Gjør som vi, og stoel paa Gud, hvis Fingre vi ere nødte til at spore i alle Ting!

Maria.

Ja Fader har Ret! troe J mig, Gudsgerdatter! vi ere edre alle i Stilheden, og J kunde ikke faae nogen bedre Mand i hele Rusland. — Ak! saae J, Fader, hvor flink hun sidder der og spinder, som hun var født og baaren dertil, det vilde glæde jer i Hjertet. Ikke sandt Feodora? ja! du hænger ogsaa med Hovedet, Varn! jeg veed det nok, — men lad nu den Fugl flyve!

II.

Archip (træder ind, affides).

Hvad seer jeg? — rolig midt iblandt dem — ja! thi hun har Tillid til mig. (hejt, i det han gaar til hende frem) Saa, Eudoxia! det kan jeg lide, smukt, flink og flittig, saa vil der blive en dygtig Bondekone af jer! — (under denne Scene aabnes Tagvinduet paa Klem, men Romanov sees ikke).

Ismailov.

Hvad! er det Archip, som taler? —

Archip (sagtere).

Ja! jeg har været rundt omkring i Byen; — man luret paa os. — Alle vil gjøre deres Lykke hos Pugatschew; — den gjerrige Pop skal have snuset heromkring hele Morgenen.

Ismailov.

Vel! ere Oprørernes Tropper her endnu?

Archip.

De er alle borte, Byen er bar, Bejen til Moskau ryddelig; — de fleste af Knesens Folk ere flygtede dertil; — vi kan være rolige; — den russiske Armee er jo slaaet!

Ismailov.

Men om her nu kom et Partie deraf, om Rygtet alt har naaet Moskau?

Archip.

Saa er vi de eneste, som har ventet Udfaldet rolig. Her er fast kun Qvinder og Børn i Byen. — Alle Mændene have foreenet sig med Pugarschew, som har lovet dem Frihed, og at ødelægge deres Undertrykkere; — og Jaer! er Eudoria ikke et Vidne om vor Uskyldighed?

Eudoria.

Jo! jo!

Maria.

Seer du, Fader! Archip er ogsaa ved got Mod! — hvad védde vi? — inden eet Aar vil du lee af din Frygt, naar du holder din Sønesør over Daaben.

Eudoria (med Skæk, uvilkaarligt).

Umuligt!

Archip.

O Moer! I veed ikke selv, hvad I siger. — Ja umuligt!

Feodora.

Å! Zoriz! alt her igjen?

12.

Zoritz (kommer hurtig ind).

Som I seer; jeg har travlt i Dag. — Archip! jeg har et Ord til Dig!

Archip, (fører ham hen til de øvrige).

Tæl kun her! vi er allene. Lad min Fader høre, vi har Grund til at haabe alt Godt. O han troer saa lidt paa min Trøst!

Zoritz.

Ja gamle Ismailov! haab kun! og hvis I har vor Kesserinde kjer, saa beed en god Bøn for os! Vi haabe snart at faae hendes Fiende fangen!

Ismailov.

Pugatschew?

Eudoxia. Maria.

Fangen?

Feodora (seer sig angstig om).

Sagte!

Zoritz.

Han er uforstigtig og lettroende! min Lieutenants Raskhed og min Munterhed har indtaget ham, det gjelder kun om, at undgaae hans Benneres Mistro; — derfor maae vi ogsaa haste. — Du sagde mig, Archip! du havde to gode Kendere. Send Zemelka i Øjeblikket med dem til Pugatschew!

Archip.

Hvor er han?

Zoritz.

Paa den anden Side af Skoven i Serstoj. Han ligger nu stille der og venter paa en Forstærk-

ning af Tartarer, for i Nat at overrumple Lejren ved Moskau. — Vi maae forekomme ham!

Maria. Ismailov. Eudoria.

Store Gud! er det muligt? —

Zoritz.

Skik ham Hestene, som et Beviis paa din Hengivenhed! Vi foreslaae ham at prøve dem. Han er en god Nytter, — Potsemkin tager den anden. Jeg vover min imod dem; — og saa hop afsted ind af den slagne Vej i Skoven; — den ender i en Bøjsning, der gjøre vi ham vaabenløs, og føre ham til Moskau! —

Ismailov.

Dumdriftige! — og hans Nytterie?

Zoritz.

Følger os ikke paa en Lystriden; — ere desuden slet bereedne. — Vi har Kræfter og satte vort Liv derpaa. Jeg maae nu gjøre mig bekjendt med den nærmeste Vej gjennem Skoven! Du maae følge mig, Archip! til Ere og Roes! O! om vi kunde bringe ham lige til Kejsrerinden, Archip! Du fulgte med, — ikke sandt? — og naar vi saa kom tilbage? Smukke Feodora! de Taarer jeg har seet i Eders Øjne, ere dryppede i mit Bryst! — hør! hvis det lykkes, vil I være min Løn? — Jeg er ikke Archip, men hans Ven! — det er heller ikke at foragte! — Vil I saa slaae til, og mit Mod bliver dobbelt?

Maria.

Naar Feodora! det er et godt Tilbud.

Feodora.

O Boris! hvad vil J med mig?

Boris.

Hvilket Spørgsmaal! — have Jer til Rone!
Skal Archip eene være lykkelig nu?

Eudoria.

Giv hende dog nogen Tid!

Boris.

Der har vi det, — man kan nu strax høre,
J er fornem! — Betænk sig, naar der kommer
en ærlig Karl! — Men deri stikker det: til jer
kommer der ingen med et oprigtigt Hjerte; — det
er Eders Stand, Formue og Forbindelser, de besje
til. Naar J saa har betænkt Eder længe nok, hvad
faaer J da? — en Skranten, spinkel og knur-
vorn Egtemand. Nej! her er Marv og Munter-
hed! staae til, Feodora! giv mig jeres Haand,
naar jeg kommer igjen! Lystig, Archip! i Mor-
gen er Rusland uden Fare, Knesens Brede af-
mægtig, og vi lykkelige Mennecker Kejserindens Naar-
de vis!

Romanov (i et uvilkaarligt Udbrud,
uden at sees).

Ha!

Boris.

Hvad var det?

Archip, (seer sig om).

Hvor kom den Lyd fra? Hvor er Paulovna?

Feodora.

Vi har ikke seet hende, siden Du gik bort i
Morges.

Archip.

Hvad! (iser hen til Vadehuusdøren). Den er lukket.
 Paulovna! (man hører et stort, svagt Skrig indensfor)
 Guds hellige Blod! — Forræderie! Knesen er borte!
 — Paulovna bundet og Popen!

Zoritz, (som alle har draget sit Sværd).

Hvad? Døren skal op! (sætter Sværdet imellem og bryder den op) Ha! var den ikke stærkere!

13.

Archip (bærer Paulovna ud, og river Lærklædet ganske af).

Stakkels Paulovna! var det Din Forsigtighed?

Zoritz (støber Popen ud).

Bekjend, Skurk! hvor er Knesen?

Eudoxia.

O min Fader! det var Dit Fængsel!

Paulovna.

Jeg er næsten død, — han er borte, —
 flygtet, det var den Skjebne.

Zoritz.

Det er den sidste Niddingsdaad!

Maria.

Hør hende! tael! tael! Lad hende tale!

Paulovna.

Jeg vil døde paa, det var overlagt; — jeg
 vilde have kaldt paa Folkene, men saa sagde han:
 Knesen laae død derinde, jeg lukkede op, fuld af
 Medynk, saa bandt de mig, og...

Popen.

Han er stærk som en Bjørn, det Affskum!
 mig stødte han ind af Døren, og tog Ringen fra
 mig!

Archip.

Hvilken Ring?

Maria.

Harde I hans Ring?

Popen.

Ne ja! jeg var saa lykkelig!

Archip.

Slette Menneske! og I beskyldte mig!

Soritz.

Du skal bøde paa Stedet, Munk!

Paulovna.

Ja! ja! han har fortjent det!

Popen (paa Knæ).

Herre Gud! jeg er uskyldig! Naadige Bøn-
 defone! taal dog et godt Ord for mig!

Archip (trækker ham op tilligemed
 Soritz).

Op! vi skal komme efter din Uskyldighed.

Soritz.

Knutten skal lægge den for Dagen.

Popen (medens de kaste ham ud).

O hvilken Dag! hvilken Dag! Fængsel
 for Rubler og Knut for Mad! Varmhjertighed!
 (Døren slaaes i).

Soritz.

Nu, Archip! hvad sagde jeg? det er Frug-
 ten af din taabelige Medynk! Nu er I alle i Fare

paa ny; han er iilet til Moskau. Hvi lod Du os ikke dræbe ham i Morges, før vi tog bort?

Eudoxia.

O Archip! I har reddet ham anden Gang!

Archip.

Jeg fortryder det dog ikke, — kom, Zorkh! lad os ikke spille Tiden! nu haster det end mere. Gemelka skal afsted, jeg følger Dig, — vi har Djnene med os, og saa uden om Skoven og hjem! — Langt borte kan han ikke være! — han vover sig ikke i aaben Mark med sin egen Dragt, og han har ingen anden. — Jeg finder ham nok!

Eudoxia.

O Archip!

Archip.

Frogt ikke! han er i mere Fare, end vi. Saaer jeg ham, er det hans Frelse. Kom!
(de gaae hurtig).

Paulovna.

Det var en haard Dyst! — den flette Mand! jeg meente ham det godt.

Ismailov (der med Feodora har staaes
bedøvet).

Nu Maria! havde jeg Uret? Blot et Tilfælde, som vi maatte formode, og vor indbildte Røe er forbi!

Feodora.

Eudoxia! nu er I vort Gidsel. I maae staae os inde for hans Grumhed!

I

Maria.

Åh jeg Daare! Hvad skulde vi og med den højadelige Brud? Saadan gaaer det, naar man har Medsynd med de Fornemme.

Feodora.

De er ingen værd; — vi reddede dem, og de vil gjøre os ulykkelige. Saa stot kunde ingen af os være.

Paulovna.

Forlad os! gaae jer Vej, Eudoria! Vilde kun al den Ulykke, I har bragt over os, forlade os med jer! —

Eudoria.

O Archip! hvor er Du nu?

Ismailov (rørt).

Eudoria! hvor er I? — kom til mig, mit Barn! Skrækken har forvirret de andre; mig forandrer den ikke; — Jeg staaer her i min Søns Sted.

Paulovna (som bliver Romanov væk, der har listet sig ind af Trappen, Kriger).

Åh!

14.

Romanov (i Bondekoste med Archips Sevær).

Hahaha! jeg skræmmer jer dog endnu, troer jeg.

Maria (ifer hen til Ismailov).

Gud naade os!

Eudoria (uden at røre sig af Stedet).

Store Gud! min Fader!

Ismailov.

Hvad er det? hvilken Stemme! Knesen!

Romanov.

Ja Knesen! Elendige! nu er Naden igjen til mig! Her er ingen Mand i Byen, og jeg er bevæbnet. Hvad hindrer mig fra at kaste min Datter paa Eders Oraschka og føre hende sikkert lige hen til Moskau, at tænde Eders Huus i Brand, — at knuse jer for mine Fødder med denne Kolbe? — men jeg vil ligne jer i Medynsk, — thi Døden, nok saa langsom, var dog for kort for Eders Qual. I skal leve endnu til Straf, — til daglig Angest og Forsmædelse. Eudoria! (saaer hen til hende). Du zitterer? Glød dig! Hevnens Time er kommen.

Eudoria (vil omfavne ham).

Saa undes mig dog at see Eder igjen!

Romanov.

Vi har ej Tid til Omhed og Kys; beklag dig! fortæl! oppust heller den Ild, som brænder i mig! — den skal kjesles. Eudoria! (sagte) vær kjes! — hold ud endnu en kort Tid her! Jeg fører Dig ikke til Moskau.

Eudoria.

I er ude af jer selv! hvad har I i Sinde?

Romanov.

Jeg er ved mig selv, Eudoria! nu meer end nogensinde. Jeg veed, hvad jeg gjør, (sagte) jeg gaaer til Pugatschew.

Eudoria (med Radsel).

Til jer bittreste Fiende?

Romanov.

Et! til min Ven, hvis han hævner mig.

Eudoxia.

Om han myrder Eder, Fader!

Romanov.

Det gjør han ikke, naar han hører mig, og jeg skal nåde ham til at høre mig. Mine Bønders Ulydighed og deres Lærdom kommer mig til Hjælp. Din Mand har Gevær og kan skrive; — hvad behøver jeg mere? læs! (Åbner hende et Papiir).

Eudoxia.

Å! jeg kan ikke see et Bogstav.

Romanov.

Saa hør: "Kejser! lær at kjende dine Ven-
"ner! Potjemkin og Zorik ere Bedragere, de vil
"føre Dig fangen til Moskau paa de Heste, der
"skænkes Dig. Prøv mig, før du troer mig!
"Lad dit Rytterie hemmelig skjule sig i Skoven
"ved Enden af den slagne Vej! grib Forræderne i
"deres egen Snare, og dræb mig, hvis jer er din
"Fiende! jeg giver mig selv i dine Hænder. Ro-
"manov.. Troer du, det virker, og at jeg bli-
"ver hans Ven? Først dem, jeg vil selv straffe
"diffe.

Eudoxia.

Du vil forraade dit Fædreland?

Romanov.

Tomme Ord! jeg vil hævnes, og Pugatschew er den Sejrende; — man maac benytte sig af Tilfældet; — skulde de sejre, gif min Hevn fløjten. Farvel! Tiden er kostbar.

Eudoria.

Hør mig! Kjendte du disse Menneskers Tænke-
maade og Archips Edelmodighed! — Han — eene
han har reddet dit Liv.

Romanov.

Til den bitterste Skjendsel! troe ikke deres
fledske List! de var endnu ikke sikre, — o! de
har Klygt! eller har du Medlidenshed med dem?
Svar mig, Eudoria! har du Medlidenshed med
dem?

Eudoria.

Ja! jeg har lovet dem Beskyttelse, og de
fortjene det.

Romanov.

Umuligt! hvad maae jeg opleve? Gemeene
Bondekjerling! Jeg er ikke din Fader. Ved,
lev og grød med dem, til du kommer paa bedre
Tanker! Skrækken har forvirret Din Hjerne,
Eudoria! Du var vel endog i Stand til, at for-
raade din egen Fader?

Eudoria.

Gaae ikke til Pugatschew!

Romanov.

Elendige! du er mig ikke værd! Forraad
mig da, om Du har Mod dertil! — jeg gaar —
røb min Vej! — lad dem opsnappe mig! — mit
Liv er i Dine Hænder. Siig dem hvad Du veed,
hvad jeg har i Sinde. Sørg for, at din Faders
sidste Ord kan blive Forbandelse over hans Datter.

(gaar).

Eudoxia.

Hør mig! Hvad gjør jeg? Taler jeg, er han forraadt; — tier jeg, gaae disse Menneſker, gaaer Rusland til Grunde! — Ak! hvi overlever jeg dette Djeblif?

Maria (lter hen til hende).

Swigerdatter! hvad har hun i Sinde? Huff vi er i Slægt ſammen! vi er nu eet Kjød og Blod!

Feodora (ligeledes).

Tael! tael! her er Liv mod Liv, I er ikke bedre end vi!

Paulovna (ligeledes).

Hvor gif han hen? jeg ſkal nok faae fat efter ham, — tael! tael.

Ismailov.

Eudoxia! kunde I forraade os? Ak jeg troede Ulykken havde lært jer, at kjende vort Sind; Min ſtakkels Søn! Skal du, ſkal vi alle være et Offer for din Udelmodighed?

Eudoxia.

Jeg holder det ikke ud — flye! (hun ſynker i Fruentimmerneſ Arme).

Paulovna.

Hun dør! hun dør!

Maria (i det de hjelpe Eudoxia ind).

Gud forbarme ſig! kom Børn! Lad os faae hende ind.

Ismailov (imevendt).

Flye! Nei, jeg har svoret ikke at forlade mit Huus! og jeg vil holde min Fed. I mere

end tyve Aar har det været mig troe, det gav
 mig et roligt Hjem, og lærte mig Hengivenhed.
 Lad Døden ramme mig her, jeg har intet mere
 at gjøre i Verden! Saalænge disse Bægge og dette
 Tag staaer, skal intet fordrive mig herfra, —
 hverken Lykke eller Ulykke — intet bedrageligt Haab
 og ei den viffe Død! Mit Haab er forbi, —
 dette Hus er mit Hjem; — uden for det har jeg
 kun Graven.

Fjerde Akt.

I.

Samme Etue, som i første Akt. Afting er ganske uforandret deri. Eudoxias første Dragt ligger over en Bænk. Eudoxia sidder ved det forreste Bord, Hovedet støttet paa den ene Haand; den anden holder Feodora, som betragter hende grædende. Ismailov staaer noget foran, støttet paa sin Stok. Maria med et Glas i Haanden foran hende.

Maria.

Drif, Svigerdatter! det styrker jer. Det er lavet til Faders egen Mund. Vor græffelige Ulykke gjorde os haarde og ubillige imod jer, men da vi saae jer Tilstand, gif vi i os selv.

Ismailov.

Tael blot et Ord, Knesna! at jeg kan erfare, at man ikke bedrager mig, og at I endnu er i Live, — jeg stakkels blinde Mand kan intet troe uden mine Øren.

Feodora.

I stirrer saa vildt og bleegt paa os; kom dog til jer selv igjen. See der staaer eders Helgen endnu pyntet med Blomster! see kun, de ere ikke heller visne! Ak! da var vi alle saa glade!

Eudoxia (Naar Øinene op, seer sig om).

Min Helgen! rejser sig, synker ned for Billedet og smfabner det. Sancta Eudoxia! forbarra Dig og leed mig i min græffelige Tvivlraadighed!

2.

Paulovna (kommer hurtig ind).

De kommer! de kommer! jeg har talt med dem! det er endda en Trøst, hører I ikke?

Maria. Feodora.

Hvem? Hvem?

Paulovna.

Jeg gav mig neppe Tid, at sige dem et Par Ord, saa løb jeg ind i Forvejen, — der ere de.

3.

Archip og Boritz hurtig ind.

Archip.

Moer! hvad er alt det, Paulovna fortæller?

Feodora.

Gud være lovet!

Maria.

Har I truffet ham? i den Bondekofte, med det Gevær i Haanden, og et fælt frygteligt Bjesyn?

Boritz.

Hvem? Knesen?

Maria. Feodora. Ismailov.

Ja! Knesen! Knesen!

Paulovna.

Men Eudoxia har vi endnu, og han har talt med hende, og hun veed alting, ellers var hun ikke saa bleeg og fortvivlet.

Archip.

Fortvivlet! (vender sig forbauset) Gode Gud! hvilket Syn, Boritz!

Zoritz.

Lad hende bekjende! Archip! jeg maae afsted, alting skal lykkes. Viis nu her samme Mod og Kraft! Farvel! skynd Dig!

Archip.

Hun beder, — forskrak hende ikke! —

Zoritz.

Hvilke Betænkneligheder! Menneſke! Din Kjerlighed forblinder Dig! Maae jeg handle for dig nu? og Pugatschew venter! (han vil gaae hen til Huser).

Archip (scriber ham beſtig om Haanden).

Lad være, siger jeg!

Eudoria (reifer ſig i Angest, forvirret).

Pugatschew allerede! o Gud!

Zoritz.

Slip mig! Pugatschew? hvad vil det ſige? hvor er Eders Fader? Han bærer Archips Dragt, den maae I have ſkaffet ham! men Eders Mand ſkal ikke undgjelde for Eders Forræderie! — Zoritz er endnu i Live.

Eudoria.

Mit Forræderie?

Feodora. Maria. Ismailov.

Nej! Nej! Nej! Nej! (Maria ſoger under, det følgende at holde Ismailov fra al Andeel i Samtalen).

Archip.

Zoritz! Fornærm hende ikke, eller, ved den levende Gud! vort Venſkab er forbi!

Zoritz.

Hun nævnte Pugarschew, der stikker noget under! Hun skal tale, slip mig! Hun har raadet dem at flye!

Archip (stiller sig imellem dem).

Hun skal ikke tale, hun er fri, hun er min Kone! Jeg er min Slægts Forsvar! Lad hende hvad der vil! jeg forsvarer hende mod enhver Overlast.

Zoritz.

Galning! hvad er din Slægt nu, da det gælder Rusland og vort Anslag? Hun nævnte Pugarschew, siger jeg dig, — allerede, sagde hun, Bejen til Moskau er aaben, dertil behøvede Kneften ingen Bondekofte.

Jsmailov (forbauset).

Ja! det er sandt.

Archip.

Lad mig raade! her er jeg Herre! jeg vil tale med hende, ingen forstaaer hende saa godt som jeg. Eudoria! tael eller tie! Jeg overgiver disse Menneskers Liv, — mit eget, — Ruslands Belsærd i Eders Haand! Kunde I forraade det og os?

Eudoria.

Nej! men, o Archip! vil du, at en Datter skal forraade sin Fader?

Archip.

Nej! I har Ret! I kan ikke. — Lad os da martres, — døe allesammen, mine gamle For-

ældre! de uskyldige Smaa piger! Nej! jeg føler det. Zoritz! hun har Ret, — hun kan ikke.

Zoritz.

Hun skal, Hun maae! Mærker du da ikke, hvad det gjelder? Rasende! jeg har eengang adlydt Dig i Dag, nu seer du Frugten deraf!
(han vil drage sit Sværd).

Archip.

Zoritz! vov det ikke! — ikke et Skridt nærmere; — Jeg føler, jeg har Bjørnestyrke.

Feodora (kaster sig i Zoritz's Arme, Fruentimrene stirre om ham).

Zoritz! husk paa, Du har en Brud!

Zoritz (sæger at sige sig los).

Bort, Feodora! nu har jeg kun et Fædreland! af Vejen, Menneske! du er syg, blind, fordærvet for alt Godt.

Archip (tvinger Feodora til Siden fra sig).

Til Side, Feodora! Lad hans Sværd ramme mig! mit Blod vil standse hans Forbittrelse.

4.

Jemelka (styrter ind).

Nyhedee! forunderlige, forskrækkelige Nyheder!

Alle (omringe ham).

Tael! tael!

Jemelka.

Lad mig bare trække mit Vej. Jeg kommer lige fra Pugatschew's Lejr; han tog naadig og fornøjet imod Hestene. Jeg var alt i Færd med at

ride hjem igjen, da kom der júst en Bonde listende med et Gevær i Haanden, han saae sig rundt omkring og nærmede sig Kejseren. Jeg kjendte ham ikke, men i det samme kom Lieutenant Potjemkin lige bag ved ham; han saae et Djeblig paa ham, saa raabte han ganske højt: Knes Komarov! vogt jer, Keiser! han er bevæbnet. — I samme Djeblig var alle Sabler af Skeeden.

Eudoria.

Min Fader!

Jemelka.

Trøst jer, Eudoria! han fik en let Død, jeg vil ikke fordølge jer det; Han fik neppe kastet et Papiir fra sig og raabt: "løs," saa var det forbi.

Eudoria.

Et Papiir! o alle Helgene!

Soritz.

Dette Papiir, Eudoria!

Jemelka.

Det blev leveret til Kejseren, det var alt hvad jeg saae, — det vigtigste var skeet; jeg gav min Hest af Sporerne, for at bringe jer denne glædelige Tidende.

Archip.

Dette Papiir, Eudoria! — nu er han død, veed I noget derom? —

Eudoria.

Ja! han vilde ikke dræbe Pugatschew; nu maae jeg — jeg maae jo sige det! Fader! Hvor

du nu er, vil Du ikke forbande din Datter. —
Han vilde forraade jer.

Archip (forundret).

Forraade os! — vidste han da? — o Eudoxia!

Zoritz.

Han ligger paa sin Gjerning! Gud være lovet! jeg iler.

Eudoxia.

J glæder eder Zoritz! og mit Jnderste er sønderrevet, hans Gjerning er ikke død med ham; Han havde skjult sig paa Eders Kammer, Archip! havde hørt alle eders Ord; dette Papir indeholdt eders hele Anslag. Zoritz! har J jert Liv fjert, da vend ikke tilbage.

Zoritz.

Hvad siger J? O! min arme, arme Lieutenant! (alle staae bedøvede).

Ismailov.

Saa er der ingen Redning? Romanovs Hevn var ringe mod den ti Gange grummere Pugatschews.

Archip.

Ingen Redning! Ak Gud! for os jo nok! Bejen er jo aaben lige til Moskau!

Paulovna.

Ja! ja! affted! affted!

Zoritz.

Det var et lykkeligt Ord, Archip! det bringer Blodet tilbage i mit Hjerte. J kan reddes, og du er dog min Ven; forlad nu heller ikke Feodora; glem ikke, hun var din Vens Brud, (om-

fabner hende! Staffels Pig! at miste to brave
Knøse paa eensgang! kom til mit Dyrst! et sødt
Øjeblik endnu, førend det brister! Farvel!

Feodora.

Min Zoritj! hvorhen?

Archip.

Hvad har du i Sinde? følg med os! Eu-
doria er jo et uforkasteligt Vidne om din Nede-
lighed.

Zoritj.

Og min brave Lieutenant — nej! ham for-
lader jeg ikke i Helvede selv, og endnu mindre i
det Afskums Hænder. Jeg gaaer til Pugatschew;
jeg maae døe med Potjemkin.

Feodora.

Zoritj bliv! O S Helgene!

Ismailov.

Bliv, min Søn! ham kan du dog ikke me-
re redde! Ak! Rusland maae gaae til Grunde.

Archip.

Gaae, Zoritj! ak! jeg vilde gjerne følge
med dig!

Zoritj.

Ikke sandt, Archip! nu er Du dig selv
igjen, — og hvem veed? Potjemkin er flygtig,
som han er forvoven, — maaskee kan han redde sig,
og venter kun paa mig, — og jeg skulde, feig af
Frygt for Piinebænken og Døden, glemme hans
Tillid og min Troskab! Nej Feodora! Du har
gjort mig Livet kjert, men derfor skal Du og trykke

en ærlig Karl til dit Bryst, eller slet ingen! Fare-
vel! Jeg lever og dør med Potjemkin. (gaaer).

Jemelka (løber med).

Wiel jeg skal trække Hesten frem.

Archip.

Brave Servicer! Ak! nu er alt vort Haab
forbi!

Feodora.

Forbi! forbi! ak! jeg vil see ham endnu
engang! vi see ham aldrig mere! (gaaer).

Paulovna.

Stakkels Feodora! afsted til Moskau! af-
sted! Fader! der er endnu Heste tilovers i Stal-
den.

Ismailov.

Jeg bliver her, Maria! hvor er du? Seer
Du, jeg stoler paa dit Ord. — Da jeg traadde
ind i Dit Huus spaaede Du mig, intet Ondt skulde
ramme mit Liv der, — meget Ondt er maadt os
siden i Gaar; — det synes, som selv vort Liv er i
Fare, men jeg forlader ikke vort Huus; saalænge
det staaer, bringer intet mig derfra uden Døden.
Du svarer mig ikke, Maria!

Maria (rækker ham Haanden).

Har jeg sagt det, Faer, saa lad os troe
derpaa! — Jeg vil stole paa Gud, som aldrig har
skuffet mig, og blive hvor Du vil.

Eudoxia.

Vi ere sikre! — min Fader havde ikke nævnet
Eder i sit Brev, — det var for, — det var et
Bink af Forsynet, — Romanov kan ikke mere for-

følge Eder, — Fred og Ro er vendt tilbage til Eders Huus, — intet vil forstyrre den, uden den ulykkelige Eudorias Taarer!

Archip.

Arme Eudoria! Paulovna! see Du efter Feodora. Moer! lad mig blive allene med min Kone; Himlen vil forunde mig Ord, som kan trøste hende. Ak! jeg veed et Middel.

Maria (i det hun leder Ismailov ud).

Eudoria har Ret. Kom Ismailov! den friske Luft vil lette dit Hjerte, stakkels gamle Mand, som har vort Huus saa kjert! — ja! vi vil blive her til vor Dødsdag, — det er vel skrøbeligt, men det holder nok os ud. (gaaer).

5.

Eudoria. Archip.

Archip.

Græd ikke, Eudoria! Eders Fader er død, men Gud er dog god! Han var forskellig fra Eder, som Matten fra den lyse Dag. Elske ham kunde I dog ikke; — jeg har tit seet Eder græde over hans Haardhed. — Sandt nok! Eders Huses Støtte er borte, — Eders Slægt (om I har nogen) er langt herfra, men I er dog ikke forladt; — et ærligt Hjerte staaer for jer, og et Par sunde Arme skal beskytte Eder! — Nu er jeg Eders Støtte; Gud har gjort mig dertil, og Eders Tillid; — nu da Eders Fader er borte, staaer Eders Mand dobbelt, tidobbelt i hans Sted.

Eudoxia.

Min Mand?

Archip.

Å! det Ord forskrækker jer, — jeg veed det nok. Forlad mig! jeg skal ikke mere nævne det, naar vi ere allene, og dog gjentager jeg det tit for mig selv, thi jeg føler, det giver mig Mod til alt, — men det er ikke saa for Eder, stakkels Eudoxia! I en Livemens Kone! Å Gud! troe mig, det nager mig i Sjelen, at I maae hedde en Træls Hustru.

Eudoxia.

I forstaaer mig ikke, kjære Archip! Det er ikke det Navn, som kvaler mig, men Eders Lykke — og Eders kjære Feodoras, som I maatte see forloves med en anden. Å! hans Ulykke er nu ogsaa vis. Archip! I er allene i Stand til, at ende hendes Sorg; jeg veed jo ret got, hun elskede jer.

Archip.

Hvordan? O hvor I dog er god, Knesna! midt i jeres græffelige Ulykke tænker I paa os. Nej! Nej! Feodora er af min Slægt, og en hjertensgod Pige, men det gik ikke an.

Eudoxia.

Jeg veed det, brave Archip! thi I har selv frivillig lænket Eder med et helligt Bånd.

Archip.

O Eudoxia! I kjender mig ikke. — Jo! den Haand, som har tilhørt jer, kan aldrig blive nogen andens. I er eengang viet til mig i mit

Hjerte — det er bundet frivilligt og for steds — men I, som blev tvunget ved Vold og Magt, I skal være fri. I er det, glem ikke det! — jeg skal ikke glemme Eders Lykke! O Eudoria! jeg tænker uophørlig derpaa. Hvor kunde I ogsaa værne Eder til vort plumpe Bøsen, — denne grove Indskrænkning? og Eders fine, hvide Hud under det grove Badmel? Ak! det klæder jer saa vel, men det forblinder mig ikke! jeg seer jer endnu i de høje Sale, omringet af Piger og ydmyge Tjenere; — fornemme Folk bøjede sig for jer — og nu! O! vidste jeg kun, om det var sikkert her! — denne sidste Hændelse, Eders grusomme — Nej! nej! jeg vil ikke bedrøve Eder ved at nævne ham, — men alle mine Anslag ere blevne til intet.

Eudoria.

Vær uden Frygt, brave Archip! vi ere sikre, — min Fader havde med Villie ikke nævnet Eder i sit Brev, for — o Gud! lad mig tie! Tankens gjør mig jo ulykkelig nok.

Archip.

Jeg forstaaer jer! Selv han skammede sig ved at nævne dette usle Navn, men stoel paa mig. Pugatscheros Tyrannie kan dog ikke vare længe — hans sammenstimlede Tartarer maae vige for ordentlige Tropper; men han kunde dog nøde Keiserinden til at forlade Moskau snart, og — ikke sandt? — hun er naadig og god, det siger alle. Fat Mod, Eudoria! — nu er jeg Eder jo i Faders Sted, — hvad han vilde gjøre, er jeg dobbelt forpligtet til. Den stakkels fattige Archip har kun een

Tanke, — eet Haab, at gjøre Eder lykkelig, —
 saa er han riig, om end hans Hjerte brister. Ja,
 Eudoria! I skal blive lykkelig.

Eudoria.

Hvad bevæger jer saa heftig? Jeg tvivler jo
 næsten ikke mere derom, nu jeg kjender jer. I er
 mig en større Trost, end jeg formaaer at fatte.
 Jeg stoler paa Eder, og er rolig.

Archip.

Nu Gud velsigne Eder for de Ord! — Og
 I smiler saa venlig — der staaer en Stjerne i
 Eders Taarer. Snart skal de tørres ganske. I
 skal ikke sørge mere. Hvad tøver jeg ogsaa efter?
 Ikke sandt? I stoler paa mig — sig det endnu
 engang.

Eudoria.

Ja! Ja! min brave, — min kjere Ven!

Archip.

Eders Ven! ja! jeg er det — I skal see,
 jeg er det. Hør, Eudoria! jeg vilde sige jer —
 dog nej! jeg veed jo ikke, om det vil lykkes saa-
 dan; — Men vær I rolig! I skal blive lykkelig
 igjen, — og snart! snart! Farvel, Eudoria!
 (gaaer hurtig).

Eudoria.

Hvad vil du, brave Ven? Jeg er jo alt til-
 freds — saa tilfreds som den Skibbrudne, der er
 kastet op ved en venlig Hytte. Hvo i al Verden
 vilde have viist mig en Dpofrelse, som denne Bonde?
 Hvor kommer saadan Følelse i hans Bryst? O!
 Archip har et Hjerte, som kan omfatte alle! Hvor:

for er han ikke af min Stand? Har han da ikke alt, som kan hædre den? — er han ikke elskværdig? — Sikker er han iilet til det ødelagte Slot, for at see, om der er leynet mig nogle Bequemmeligheder. Lad kun være, Archip! Ere disse Klæder da saa tunge og ubekomme, Luften i denne Stue saa trykkende og qualm? Om hvor saa Nar vil Navnet Romanov ikke være ganske forglemmt! Ak! men hvad vil Enden blive? Kunde den Hølelse, som Højmodighed og Hengivenhed tændte i Archips Bryst, ikke fjølnes? Vilde dette Forhold ikke blive ham til Byrde, — til Qual, — til Fordærvelse? — Elsker han da ikke Feodora? — Og han skulde blive ulykkelig?

6.

Feodora og Paulovna hurtig ind.

Paulovna.

Eudoxia! hvad har I talt med Archip? Han er borte — langt borte!

Feodora.

Jeg spurgte ham, hvor han vilde hen. Eudoxia skal være fri, var hans hele Svar.

Eudoxia (forbavsset).

Fri — og borte! Min Gud! hvad har han i Sinde?

Paulovna.

Hans Dine sanklede, da han kom ud herfra, men inden han fik Hesten sadlet, var han bleg som et Liig.

Feodora.
 Brix drog bort for at døe. Hvor reed Archip hen? Vi ere nu ganske allene og forladte; det er mig, som om vi ikke heller skulde see ham mere.

7.

Maria og Ismailov træde ind.

Maria.

Eudoria! hvor er Archip? J maae vide, at han kom fra Eder.

Ismailov.

Han trykte mig saa fast til sit Bryst, som om jeg havde været paa hans Alder; — beed for mig, Fader! sagde han, og saa var han borte. Har J sagt ham noget, vi ikke maatte vide? Silte han til sine Venner, — til den viffe Død?

Maria.

Nej! det var det ikke, saa havde han viist mere Mod, men han var bleeg og forsagt; saadan har jeg aldrig seet ham før.

Paulovna.

Og han drejede om af Bejen til Moskau, — nu husker jeg det — ak! jeg tænkte kun paa ham.

Ismailov.

Til Moskau! Hvad vil han der? Knesens Folk ere flygtede derhen; Rygtet er kommet ham i Forvejen, han vil blive kjendt. Ak! der vil dog et Fængsel skaane ham Livet.

Maria.

Keiserinden har vist alt hørt det, — og ikke af vore Venner! O min stakkels Søn!

Eudoria, (der har kaaet idybe Tanker).

Du forstaaer jeg ham — jeg maae — Feodora!
Du kjender Bejen til Moskau; har Du Mod til
at følge mig?

Ismailov.

Hvad vil I, Knesna!

Maria.

Lo stakkels Fruentimre i denne krigeriske Tid!
Om I mødte nogen af vore Bønder?

Feodora.

Saa vil et Ord af mig beskjerme Eders Svi-
gerdatter.

Paulovna.

Men Barn! hvad siger du da om russiske
Officierer og Soldater?

Eudoria.

Saa vil jeg være i Stand til at beskytte
Din Søster.

Ismailov.

At Knesna! kan I udholde den Vej paa en
Bondebraschka? Er I vandt til Besværligheder, og
har I Mod paa en Landevej, I, som aldrig har
været ti Skridt allene fra Eders Slot? Lad saadant
fare! Archip vil siden kræve os til Regnskab, om
I kom noget til.

Eudoria.

Her beskjermede han mig, — der kan jeg be-
skytte ham. Han har lidt nok for mig, — jeg
maae finde ham. — Gaer! jeg mangler ikke Mod,
naar det gjelder Eders Søn! Siger du ikke det
samme, Feodora?

Feodora.

Eudoxia! nu taler J, som min Søster, jeg følger med. (Man hører pludselig Lyden af Trommer og Horn udenfor).

Maria.

Gud være os naadig! der er Tropper.

Paulovna (løber til Døren).

Hvad vil der nu blive af? Hør! jeg vil dog kikke ud af Døren, — jeg ryster over mig hele Legeme; — men jeg vil dog see.

Feodora.

Stille! jeg hører Trampen af Heste rundt omkring Huset.

Ismailov.

Å! hvem det saa er, de ere vore Fiender allesammen.

Paulovna (tilbage).

Han kommer! han kommer! O Gud! han staaer allerede af Hesten.

Ismailov.

Pugatschew?

Paulovna.

Nej! nej! den fæle, grove, affyelige!

Feodora. Maria.

Hvem? hvem? navn ham dog, Varn!

Paulovna.

Hetmannen, som var her i Gaar med den forviiste Lieutenant. Han har over hundrede Soldater med sig, — til Hest allesammen.

Ismailov.

Ruffer under ham? Da er der ingen Varmhertighed! han er kaldt herhid af Knesens Folk.

— Maria. Feodora. Paulovna.

O Gud! ja! han myrder os! Fangen er borte!

Eudoria.

J glemmer, jeg er her endnu; Gud være lovet! jeg er her endnu! Nu kan jeg gjengjelde din Edelmødighed, Archip, — hvorvel kun halvt — nu er din Familie min. Vær rolig, Fader Ismailov! — ikke Hetmann eller nogen af hans Soldater skal røre et Haar paa Eders Hoved. Han vil kjende og troe mig.

Maria (vil kysse hendes Haand).

Ak Knesna! J er vor Skytsengel!

Feodora.

Der er han, Eudoria!

Paulovna (iiser bag ved hende).

Lad mig skjule mig bag jer Knesna!

8.

Hetmann Gavriila. Soldater i Baggrunden.

Hetmann.

Bliv J her, og sæt jer til at drikke! de skal ud med hvad der er i Huset. Hen og Skjank, Løser! Maa Starost! hvor er min Fange? jeg betroede ham til jer.

Ismailov.

Til en gammel blind Mand! Nej Hetmann! dertil var J alt for klog! — det var Knesen, som lod ham bevogte. — J maae —

Hetmann.

Ingen Udflugter! her var han, — her i Eders Stue! — Han skulde ikke komme udaf Døe

ren, forstaaer J? hæ? — hvor er han? — ude af Døren, af Byen, over alle Bjerge! hæ? Men han skal frem, J skal staae mig inde for ham, J Hunde! forstaae J?

Eudoria.

En Fange er vanskelig at passe paa, naar hans Bevogter først er løben sin Vej.

Hetmann.

Hvem er J, Næsvis? Hvad seer jeg? J denne Dragt? Er det muligt — Knesna Eudoria!

Eudoria.

Den blev min Dødning, og er endnu min Tilflugt.

Hetmann.

Nej det er jeg — hør kun Knesna! — jeg kan hilse Eder fra Eders Fader.

Eudoria.

Fra min Fader! hvad vil det sige?

Hetmann (sagtere).

Ja, hør kun! jeg traf ham i Morges i Skoven. (hoit). Afvejen, Pak! hvad lytter J efter? Hen og skænk for mine Ryttere, det er bedre, siden skal jeg nok betale. Hører J? (sagtere). Hvor var det nu — i Skoven, og han var i Vondedragt. Jeg havde just stukket Hovedet op af en Mose, hvor jeg paa en ynkelig Maade havde tilbragt hele Natten, men han sagde mig, at Vejen var sikker til Moskau, — han selv havde noget for, sagde han, — han paalagde mig, hvis han ikke skulde komme snart tilbage, at hævne ham paa dette Pak og be-

skytte Jer; — det har jeg lovet, — det skal Jeg holde. I skal bare see!

Eudoxia.

Å! han kommer ikke mere tilbage, han er død!

Hetmann.

Seer man! — Jeg løb strax til Moskau, fik Nyttene med, nu er jeg her, for at hente min Fange og hævne os begge; — ja! man fortæller skrækkelige Ting i Moskau. — Eders Slot er da vel opbrændt?

Eudoxia.

Ulyndret, men ikke ødelagt.

Hetmann.

Og Eders Sødsfende? Å! Knesna! der ligger jo endnu Eders Silkedragt, den hører jer til, (han tager den paa Armen). Gud skal fordømme den Bønde! I skal see, hvor jeg skal holde Huus! jeres Fader var jo en riig Mand, — og Eders Sødsfende?

Eudoxia.

Jeg har ingen, Hetmann!

Hetmann.

Seer man! (assides) en riig Arving! (best) derfor var det, jeg skulde beskytte Eder. I har nu ingen uden mig! — ikke et skikkeligt Menneske omkring jer. Maatte bare min Kone faae Ende paa sin Svindsot! ingen Sødsfende — ingen Forsmynder —

Eudoxia.

Gud! og —

Hetmann.

Hvad siger I da om en Hetmann? (sagere)
Hvad meener I? Af os to kunde der blive et smukt
Par. Bonden slaaer vi ihjel, — og jeg er dog af
Stand, — en Capitain er ikke at foragte.

Eudoria (affbes).

Af Gud! — og — hvad gjer nu Archip?
Jeg holder det ikke ud.

Hetmann (vender sig).

Hør Moer! (gaaer hen til Maria). I kan jo
spaae, sig mig: bliver jeg snart Enkemand?
(rækker Haanden ud).

Maria.

Lad mig see — I døer førend jer Kone.

Hetmann.

Førend min anden Kone, meener I. Hør-
rer I, Knesna? Hører I? Hvormange Bønder
høre til dette Gods, Starost?

Ismailov.

Henimod tusinde.

Hetmann.

Henimod tusinde! O! hun døer snart, —
hun maae døe snart! Knesna! vær I ved godt
Mod! Ulykken skal høre op at forfølge jer — je-
res Fader har sendt mig til Eders Forsvar og Hvern,
— nu er han borte — men jeg skal holde mit
Løfte, nu jeg har Magten i Hænder. De har
ladet min Fange løbe; — mishandlet jer. — Wie
kun! jeg lader dem hugge ned for Eders Dine.

Eudoxia bestig.

Hetmann! nu er det mine Bønder.

Hetmann.

Ja! men det bliver mine. Ikke sandt, Knesna? Hun faaer nok Ende paa sin Svindsot. Betenk, hvad jeg udsætter mig for! Pugatschew kunde komme igjen; — hu! det er ikke værdt at betænke sig. Hevn og saa afsted! Frem Soldater! tag mig fat paa den gamle Mand! Næseborene en Smule op først, og saa afsted med ham! Jeg maae have en Fange til Siberien, og jeg skal forsvare det for Kejsrerinden; — det Pak er i Forbund med Pugatschew.

Eudoxia.

Hør! vil I føre mig til Kejsrerinden hurtig — endnu i Dag?

Hetmann.

Det var et godt Indfald! hun vil tage sig af Jer og jeres Beskytter; — men tael ikke et Ord om Fangen; vi sende den gamle Starost til Siberien i hans Sted. — Kone og Børn, — allesammen.

Eudoxia.

Nej! I staaer mig inde for alle disse Personers Sikkerhed; de ere mig kjere, — dyrebare! Hører I! jeg skylder dem mit Liv; — jeg vil tale for dem hos Kejsrerinden; — oplyse hende om alle Omstændigheder. Gud vil give mig Kraft dertil. Hetmann! jeg skal ogsaa belønne jer, hvis I fører mig derhen!

Hetmann.

Belønne mig? O jeg forstaaer jer! — hund-
døer nok — men en Fange maae jeg have, — jeg
mister mit Embede, — jeg maae have en Fange, og
jeg lovede Eders Fader, at hevne jer begge paa
dem.

Eudoxia.

J rører ingen, til vi kommer tilbage, det
maae J love mig, Hetmann! J maatte vige for
vor Fiendes Vold; jeg vil undskylde Eder hos Kej-
serinden.

Hetmann.

Vil J? ja ja! saa lad dem da leve, de
Hunde! men (sagte) jeg veed, hvad jeg gjør, —
de har ladet min Fange løbe, og mit Løfte til
den salige Knes — men hurtigt da! J rider bag
paa min Hest, — ikke sandt?

Eudoxia, (som tager sin Drage fra
Hetmann).

Du har jo en Sadel, Feodora! følg op paa
Kammeret! Lav en Hest tilrette til mig, Hetmann!
(sagtere til Ismailov) Seer J, Ismailov! jeg
fik en tryk Beskjermelse, som tillige befrier jer; —
det vil ogsaa lykkes mig, at bevare Eders Søn;
— jeg skal finde ham i det dybeste Fængsel. Vi
sees igjen, Moer! (gaaer med Feodora og Paulovna).

Hetmann.

Ikke røre disse Personer! de er mig kjere, —
dyrebare! Seer man! men mig ikke, de har ladet
det min Fange løbe, — jeg har lovet Knesen at

hevne ham, og sige glemmer jeg aldrig; — der maae statueres Exempel; — man er ellers ikke sikker for det Vak! Men naar hun engang faaer det at vide? Ligemeget! — Jeg er Hetmann; — jeg maae have Respect, og jeg skylder den salig Knes det; — og desuden, jeg skal holde mig hendes Ord efterrettelig: "ikke røre disse Personer,, hæ! hæ! hæ! men de skal dog tænke paa mig. (høit) J skal dog tænke paa mig! Kom Karle! (gaaer, Soldats terne følge).

Maria.

Tænke paa ham? Det troer jeg nok! for han tænker aldrig paa at betale. Ak! det er ogsaa det mindste!

Ismailov.

Er vi eene, Maria!

Maria.

Ja, eene, — ganske allene! Ak! mit Mod er borte, det forekommer mig, som alt Gode har vendt os Ryggen med Eudoria. Hvad kan hun ville hos Keiserinden? Pas paa, hun kommer ikke igjen.

Ismailov.

Tale Archips og vor Sag paa det kraftigste, — gjendrive ethvert Rygte om Forstaaelse med Fienden.

Maria.

Og Archip, — hvad skulde han i Moskau? Jeg mærkede det nok, — jeg saae det i hans Øjes troe mig, Fader! hun vil stilles fra den stakkels Archip.

Ismailov.

I Guds Navn!

Maria.

Gamle blinde Ismailov! Saa rolig ønsker Du din Søns Ulykke! — derfra hans Uroe, hans Blegghed, hans Forsagthed. Han elsker Eudoria, Ismailov!

Ismailov.

Drømmer du? En Livegen sin Kneses Datter! og vi skulde intet have mærket?

Maria.

Åh jo! hans Kulde mod Feodora, — hans Ulyst til Sivtermaal, — den stille Døds, han saalange gif i, — det Liv, der kom i ham, hver Gang han saae Eudoria. Da han førte hende til Alteret, saae jeg det i hans Øjne.

Ismailov.

Og han taug?

Maria.

Kunde han gjøre bedre? Åh! jeg gamle Toffe troede, hun vilde bringe Lykken i mit Huus; derfra troede jeg, den Herlighed skulde komme, som havde viist sig for mig. Åh! Død og Græmmelse bringer hun derimod for os alle!

Ismailov.

O Skjæbne! er denne Kjerlighed et Bink? Nej! jeg har svoret, Gud maae raade!

9.

Feodora kommer. Lidt efter Paulovna.

Feodora.

De er borte, hun kyskede mig, bad mig være ved godt Mod og hilse jer. Hun vil ikke forlade os, sagde hun. Ak Gud! jeg maae dog græde.

Maria.

Ja ja! vi opleve ingen Trøst mere i dette Huus, det føler jeg, — nej! ingen mere her!

Paulovna (styrter ind).

Skynd jer! red jer! O det Umenneske! Ild! Ild!

Maria (ind i Sideværelset).

Hvad er der?

Ismailov.

Nye Ulykke? Nu?

Feodora (iler ud).

O min Gud!

Paulovna.

Hetmann var neppe kommen os af Sigte, førend nogle af hans Soldater, som vare blevne tilbage, stak Huset i Brand paa alle Kanter. Vi skulde tænke paa ham, sagde de. De holdt paa mig, — endelig slap jeg.

Maria (kommer tilbage).

Kom Fader! Luerne vil snart trænge herind. Vil Du redde Livet, saa affed!

Feodora (kommer).

Skynd jer! Taget brænder i lys Lue. Soldaterne er borte, men at slukke, er ikke at tænke

paa. Gemelka spænder det sidste Par Heste for vor
Draschka!

Maria.

Vi har intet Hjem mere. Afsted til Din
Moder, Feodora! til min Søster i Orenborg.
(Luerne begynde at sees).

Paulovna.

Seer I Flammerne? Seer I? Kom! o
Gud! kom dog!

Ismailov (tager sin Ring frem).

Vic! jeg har intet Hjem mere, min Eed
er løst, mit Huus forjager mig fra sig! Gud
vinker, — han maae raade — jeg spører Himlens
Willie. Du skal Ringen sidde paa min Finger.

Paulovna (i det de begynde at gaae).

Kom dog! kom!

Maria.

Hvad har du i Sinde, Ismailov! kom,
Nogen vælger os.

Feodora.

Til Orenborg! til Orenborg!

Ismailov.

Nej! til Moskau.

Paulovna.

Til Moskau?

Maria.

Hvor du ikke har en Bekjendt, gamle Is-
mailov.

Feodora.

Til Archip. Afsted! afsted!

Ismailov.

Alle Russer have en Bekjendt der. Lad mig
derhen!

Maria.

Til hvem? Vi gjør jo alt hvad du vil, kom
dog! kom!

Paulovna.

Hør, hvor det knitrer og knager! Kom,
kom!

Feodora.

Til hvem skal vi føre Dig?

Ismailov.

Til vor Keiserindes Fødder. (De gaaer. Luften
knaa ind fra alle Kanter).

F e m t e A k t.

I.

Moskau. Keiserindens Kabinet.

Catharina. Fyrstinde Dasehkov. Begge siddende,
den sidste har endeel Papirer for sig.

Catharina.

Hold kun op, Fyrstinde! det begynder at
mørknes, og I har givet mig nok at tænke paa
Fyrstinden.

Hvor faa Beherskere kjende sit Lands Historie
saa nøje som Eders Majestæt! — Ikke allene de gam-
le Kroniker ere Eder bekendte, men ogsaa Eders
Forgjængeres endnu forvirrede Archiver gjennem-
gransker Eders klare Blik. Selv i de sidste tredive
Aars Mørke tager I ikke i Betænkning, at bringe
Lys. Lad dem være glemte. Disse Billeder, fulde
af Forvirring og Blod, ligge Eders Dags alt for
nær.

Catharina.

I har Ret, thi jeg kan intet gjøre godt
igjen; og det meeste, jeg opdager i denne uordent-
lige Dynge, ere Misforstaaelser og Bagvaskelser,
— Offere for gridst Egennytte og tilgivelig Ufor-
sigtighed! Troe mig, kjere Fyrstinde! ethvert
Djækkast gjør mig frygtfuld for mig selv! Hvormange
Ulykkelige ere ikke opoffrede for Ministrenes Blindhed
eller Hensigter! Hvad havde Demidoserne, Ro-
movsky, Tjudof, især den ulykkelige Tjudof gjort?
Ubesindigheder og Overmod, som Løgn og Ondskab
gjorde til Statsforbrydelser, og hvilke Tid og Ef-

tertanke ikke allene undskylder, men næsten retfærdiggjør! — og dog — hvor vanskeligt er det ikke at gjøre Anvendelsen paa sig selv? Fyrstinde! troe I mig! min Godtroenhed vil ogsaa opofre adskillige Ulykkelige!

Fyrstinden.

Bilde I ikke vredes, naadigste Kæiserinde, naar jeg tilstod jer, at jeg maaskee ahner Grunden til denne Ytring.

Catharina.

Det er mig kun et nyt Beviis paa, at min Frygt ikke var ugrundet.

Fyrstinden.

Potjemkin, den Lieutenant ved Eders Garde, som nylig er forviist? — ikke sandt?

Catharina.

Ja! jeg kan ikke tænke mig det aabne interessante Ansigt, — den unge Mand, der viste mig saamegen personlig Hengivenhed, da min Magt endnu ikke var grundet, — som en grov Forbryder! Sandt nok! Orlov anførte stærke Beviser imod ham.

Fyrstinden.

Og Strengthed var nødvendig, Eders Majestæt! Selv den petersborgske Almue, — næsten endnu mere end den i Moskau — lytter begjerlig til Rygtet om Pugatschews Bedragerier; ogsaa der var en Opstand at befrygte.

Catharina.

Han blev jo ogsaa straffet. Orlov har heller aldrig ført mig bag Lyset; dog falder den Dag mig

ste ind, hvorpaa han først tilbrog sig min Opmærksomhed. Jeg var i Spidsen for mit Regiment, og havde tabt min Hjerbuks; han rakte mig sin og blev bestandig ved min Side; Hans Stemme lød højest og først, da jeg udraabtes til Selvbehersterinde af Rusland; — ogsaa derfor havde jeg ønsket noget Hensyn og Formildelse; — men den ulykkelige Tid!

Fyrstinden.

Af Eders Majestæt! den er endnu ikke forbi!

2.

En Page træder ind).

General Grev Orlov.

Catharina.

Pad ham komme. (Pagen aabner Døren, Greven træder ind). Nu Orlov! hvordan gaaer det mine Tropper? Ere de ikke endnu i Stand til at maa-
le sig med Oprørernes?

Orlov.

Mine Speiders ere nylig komne tilbage, Eders Majestæt! Der er stødt en stor Forstærkning til hans Arme; — der mumles om, at han med det første vil vove et Angreb paa Lejren selv. Jeg kan stole paa mine Officierers Mod, men Eders Tropper er ikke ganske ubekjendte med den Tillid, Rygtet alt har ladet Pugatschew vinde. Udfaldet bliver altid tvivlsomt. Vil Eders Majestæt ikke vende tilbage til St. Petersborg?

Catharina.

Jeg forstaaer Eder! Men nej! det vilde see ud som en feig Flugt.

Fyrstinden.

Men Forsigtighed, Eders Majestæt! og Eders dyrebare Person!

Catharina.

Om jeg selv stillede mig i Spidsen for mine Tropper, vilde de da længer troe, det var min Gemahl, mod hvem jeg søgte? Vilde de ikke blindt følge deres Keiserinde? I Sandhed, Pugatschew vilde da ikke slaae min Armee tilbage!

Orlov (med undertrykt Bitterhed).

Jeg skal erindre mig disse Ord, min Keiserinde! Vel! bliv i Moskau! I skal være sikker der, til I hører, jeg er falden.

Catharina.

Jeg vil vise mig offentlig! Heele Moskau veed jo dog, at jeg i Aften giver en stor Audiens, hvortil alle uden Undtagelse indlades?

Orlov.

Ja Eders Majestæt!

Catharina.

Ellers ingen nye Efterretninger?

Orlov.

Ingen glædelige i det mindste! Rygtet om Pugatschews Overfald paa Knesen i Bondenbyen Otrosch, blot 14 Berster heersra, har stadfæstet sig; han har grusomt mishandlet Knesen, dræbt ham og slæbt Datteren til Alteret med en lidelig Bondekarl, som tilligemed sin Familie har

bespottet og tvunget hende til den laveste Huusgjerning.

Catharina.

14 Verster fra min Lejr! det er skjændigt,
— og hvoraf veed man disse Nederdrægtigheder?

Orlov.

Et Par af Knesens Folk er bragt til mig; desuden er Hetmann Gavriła kommen hertil; det er lykkedes ham at befrie den ulykkelige Dame; — hun vil være een af dem, der i Aften vil kaste sig for Eders Majestæts Fødder.

Catharina.

Godt! hun skal blive skilt ved ham.

Orlov.

Den fordømte Hetmann var just i Færd med at skifte Heste der, da Pugatschew trængte ind. — Hans Fange, den forviiste Potjemkin slap der ved løb, og skal have foreenet sig med Oprørerne. Hans Udfærd forøger Deviserne for hans Forbrydelse og hans Strafs Nærmæssighed.

Catharina.

Jeg underskrev jo den Dom, I rakte mig, Orlov!

Orlov.

Endnu en Omstændighed bedrøver mig, og retfærdiggjør al Strengthed. En ung Courceer ved Navn Zorik, en Servier, hvis Troskab jeg vilde have besvoret, har Hetmann ligeledes seet sammesteds; — han skal endogsaa have lokket Pugatschew derhen, og være gaaet i hans Tjeneste.

Catharina.

Bliver I længer ved at fortælle, gaaer det halve Rusland over til ham.

Orlov.

Kun en gemeen sammenstimlet Flok, som hans Ansigtstræk bedrager! Keiserinde! jeg vil ikke fordølge nogen Fare for Eder; men jeg vil heller ikke forstørre den.

Pagen (træder ind).

General! Eders Adjutanter spørge med Heflighed efter Eder. En vigtig Efterretning!

Orlov.

Tillad, Eders Majestæt! (gaaer med Pagen).

3.

Fyrstinden.

Eders Majestæt er forstenet og urolig?

Catharina.

Urolig, Fyrstinde? jeg undseer mig ikke foe at lade Eder see det quindelige Hjerte; — jeg føler mit Nige vakle; — jeg vil snart være fattet igjen; men det har saaret mig, — dybt har det saaret mig at høre Potjemkins Forræderie; det smertede mig mindre at tænke mig ham for haardt straffet, end at erfare, han fortjente denne Straf. Han lod engang til at være mig saa hengiven, jeg maatte erindre mig ham med Godhed, og nu er han hos min Fjende.

Fyrstinden.

Han var fangen og forviist! Den Ulykkelige griber ethvert Bret.

Catharina.

Hvorfor flygtede han ikke? Han skulde ikke blevet eftersat, jeg havde sat mig derimod, men han er gaaet over til min Fiende.

Fyrstinden.

Hvilke Forsørelses-Konster er da denne Kosak i Besiddelse af?

Catharina.

Jeg faaer ingen glad Time, saalænge denne Pugatschew lever; — mine Armeer blive slagne og flye; — mine Bønder gjøre Opstand; — de Store Kjelve mids i Petersborg selv; — fyrsteligt, kejserligt vilde jeg belønne den, som ødelagde dette Uhyre. Orlov bruger store Ord, men han nøler, lader sig trænge tilbage; — han er som lønket til min Person, og gjør intet. Nej nej! Catharina! du maae selv i Spidsen for dine Tropper, da vil jeg maale mig med Dig, Pugatschew! — da skal Du erfare, at jeg er Ruslands virkelige Behersker.

Fyrstinden (affedes).

Din Rolle er til Ende, Orlov! jeg har længe mærket det.

4.

Orlov (hurtig ind).

Glæde! Glæde! min Kejserinde! Eders Trone er reddet og Eders Fiender i Afsmagt. Pugatschew er i vore Hænder.

Catharina.

Pugatschew? Er det muligt?

Orlov.

Jeg gav mig neppe Tid til at høre Beretningen derom. Den brave Zorik med et Par raske Medhjelpere har lykkelig udført dette Boveskifte, som de udbede sig den Naade, personlig at maatte forelægge Eder selv. Hans Forræderie var Strømt, han var jer troe midt i Pugatschews Lejr. Misdæderen er alt lagt i Lænker.

Catharina.

Den brave Karl! hvem er hans Medhjælper?

Orlov.

Jeg kjender ham ikke, det skal være en Rus, men han er i tartarisk Dragt: — han har faaet et Hug i Hovedet, og er saaledes forbunden, at hans Ansigt er ukjendeligt, og forhindrer ham fra at tale; dog paastaar Zorik, at han vil forestille ham for Eder. En Tredie er med Dem, klædt som Wonde. — I vil dog høre Dem!

Catharina.

Ja ja! Lad dem træde ind i Audientsalsalen. Hele Forsamlingen skal være Vidne til denne ærefulde Beretning. Kom, Daschkow! det er paa Tiden, — nu straalet Ruslands Trone paa ny i sin fulde Glænde! kom! mine Diamanter! (gaar hurtig med Forbinden).

Orlov (seer efter hende).

Og ikke et Ord til mig? Jeg har altsaa dog ikke taget fejl: denne Potjemkin begyndte at blive betydende; godt, han kom af Wejen! Nu skal hans Forræderie ogsaa komme mig til Hjælp; — snart skal hver Erindring om ham være udsklettet.

(gaar).

5.

Stor pragtfuld Audienssahl med Throne, prægtlig oplyst. Tjenere ere i Begreb med at tænde Lysene i Forgrunden. En stor Forsamling af blandede Folt, hvoriblandt Eudoxia og Hetmann Gavriila. Dag i Forgrunden.

Eudoxia (i sin egen Dragt, til Hetmann, som træder ind gennem Mængden).

Nu Hetmann! har I ikke heller hørt noget til ham her?

Hetmann.

Ik nej! Tænker I da, hele Rusland kjender Eders Vondeknold? Vi skal nok faae Tingre paa ham. Bliv kun! nu er der ganske andre Ting paa Færde; Ting, som bringe hele Rusland i Bevægelse.

Eudoxia.

Store Gud! hvad da?

Hetmann.

Det er en Støj og en Virvar og en Raaben og en Skrigen: Glæde! Glæde! intet andet end Glæde.

Eudoxia.

Er Pugatschew flaaet? sig mig!

6.

Maria, Teodora, Ismailov og Paulovna bemærkes mellem Mængden.

Paulovna (trænger sig frem).

Der er hun, der — Knesna!

Eudoxia (vender sig og iler hen til dem).

Paulovna? Og Ismailov? allesammen! Kan jeg troe mine Øjne? — hvor kommer I her?

Maria.

Fra Ild, og Brand! det Umenneske lod jo
vort Huus stikke i Lue.

Eudoria.

Hvem? Pugatschew?

Feodora.

Hetmann, det var den Befaling han gav,
da I steg til Hest.

Eudoria.

Slette Menneske! hvad har bevæget jer?

Hetmann (som ved Synet af dem er
bleven forbausset).

Et! Saa sagte, Knesna! Kjerlighed til
Jer og mit Løfte til salig Papa! Hevn og Straf
til de Hunde, og jeg maatte jo ikke røre dem!
Fik jeg min Fange? hæ! men hie kun, I skal
komme paa Pinebænken allesammen, i Vold og i
Lænker! hvor tør I komme her?

Ismailov.

Er det Hetmann som taler? — Er da Knesna
Eudoria her ikke ogsaa?

Eudoria.

Kolig, Fader Ismailov! — nu ere vi sam-
lede igjen; — vi faae Kesserinden i Tale! al Fare
er forbi! Men sig mig: hvi mødes vi her? hvad
er Eders Hensigt?

Ismailov.

Åh! jeg har ingen, — jeg vil lade Gud og
Djebliffet raade.

Hetmann.

Faren forbi? Ja for os, — men ikke for
Oprørerne, — nu begynder den først for dem.

See dog, hvor J er! Staae dog ikke her hos dette Vaf!

Eudoxia (griber Ismailovs og Feodoras Hænder).

Netop her er min Plads, hos dem!

Hetmann.

J lader mig jo ikke tale ud! Veed J da ikke, at deres Kejser og Ven er fangen? Pugatschew er i Lænker og i Moskau.

Maria. Feodora. Paulovna. Ismailov.

Pugatschew! Pugatschew! Gud være lovet! Alle Helgene!

Eudoxia.

Og af hvem? Gode Gud! Skulde det være lykkedes?

Hetmann.

Hvor veed jeg nu det? ikke af mig, det er alt hvad jeg kan sige. Alting er i en Tummel, man kan ikke faae et fornuftigt Svar.

Soldater.

Plads! Plads! Generalen!

7.

General Orlov med Boritz ved Haanden. Pokojemkin i tartarisk Dragt, saaledes forbunden, at Ansigtet er skjult. Archip.

Hetmann.

Stille! stille! tilside! tilside! der er min Kejser, ham maae jeg lystre.

(De trænge sig alle til Siden, dog blive de i Forgrunden, og støde til den øvrige Mængde af Forsamlingen, som fylder hele den ene Side af Scenen; paa den anden ere russiske Officiere ved Thronen; de vige tilbage allesammen).

Orlov: (drager dem hen i Forgrund.)

Kjæsterinden vil være her strax. Stil jer her-
hid, brave Coureer, med Eders stumme Ledsager!
hans Arm og Daad har alt talet nok for ham.
(Til Archip, som bliver tilbage) Denne flinke Bønde hø-
rer jo ogsaa med. (han drager ham frem).

Soritz.

Uden ham havde Himlen neppe indgivet os den
lykkelige Tanke.

Orlov.

Godt! tael nu kun dristig og uden Frygt.
I er vor Monarkindes Naade vis.

Eudoxia affides til de øvrige).

Det er dem, — det er dem, — Himlen være
lovet!

Archip (træder et Skridt frem,
fordobbet i sig selv).

O Eudoxia! snart! snart!

Paulovna (affides).

Zaer! Archip er med.

Eudoxia.

Han er reddet, — han er frie, — af! men
hvor bleeg!

Maria.

Og den Saarede — skulde det være?

Eudoxia (med et Blik paa Heermann).

Stille, Moer!

Soritz (til Archip, som han har
betragtet).

Saa nedslagen Archip, da vort højeste Ønske
er opfyldt? Hvad er der foregaaet? hvi traf vi
Dig her ved Palladsens Port?

Archip.

Jeg vilde til Keiserinden, — jeg maae, —
af ja! vort Ønske. Nej! jeg er ikke glad, —
hold Dit Ord, Zoritz! forskaf mig den Naade,
at Catharina hører mig!

Zoritz.

Den faaer vi alle, — vi skal alle tale med
hende; men forklar mig —

Orlov (med høj Res).

Keiserinden!

Soldaterne.

Plads! Plads! rolig, Folk! rolig!

8.

Keiserinden. Tyrskinde Dasehkov. Hofdamer.
Flere Officierer.

Catharina.

Hvor er de?

Orlov (forestiller dem).

Her, Eders Majestæt! ere de Lykkelige, som
Forsynet har forundt, ved en dristig Daad at be-
styrke Eders Trone, og spare Eders troe Under-
saatters Blod!

Catharina.

Hedder I Zoritz? Jeg lykønsker Eder og mig!
Beret mig, hvorledes alting er tilgaaet.

Zoritz.

Af Eders Majestæt! jeg forstaaer mig kun
flet paa at fortælle. Jeg var i Eders Vrinde i
Orosch; der var jeg og denne brave Kus Vidne
til Pugatschews Grusomhed; vi saae, hvorledes

Knesens Datter blev tvungen til at give denne flinke Bønde sin Haand, og — kort — vi besluttede at sætte Liv mod Liv, og bringe Pugatschew i Eders Hænder.

Catharina (til Archip).

Det var dig? det er alt berettet mig.

Archip (sagte).

Ja!

Zoritz.

Ved et Tilfælde, der saae ud som Forræderie mod jer, vandt vi Pugatschews Tillid. Hans Hest styrkede, — den brave Archip havde paa sin Stald to ypperlige Hænder; han gav dem gjerne til vort Djemed; vi overtalte Pugatschew til at Bædderide langs den slagne Vej i Skoven ved Serfskoj; vi brugte tusind smaa Kneb, som I vel skal erfare. Hvor Bejen bøjer om, greb vi ham, surrede ham fast til Hesten, og — afsted i fuld Galop. Da vi kom til Eders Lejr, styrkede alle tre Heste; — men ham fik vi.

Catharina.

Hvilken lykkelig Dumdriftighed! — og hans Tropper?

Zoritz.

Havde hans egen Ordre, at blive tilbage. Ak! det var nær mislykkedes! En Forræder nærmede sig Pugatschew med et Papiir, der indeholdt den hele Plan. Til Lykke kjendte min Kammerat ham i Tide, og ved hans blotte Navn blev han nedhugget. Pugatschew leverede ham derpaa Papiiret, og befalede ham at læse det for sig. Ufor-

færdet og uden Betænkning læste han den Ukas op, hvori Eders Majestæt har udjæt en Priis paa Oprørernes Hoved. Pugatschew hørte ham ikke ud, men befalede ham, at rive den i Stykker, hvormed I nok kan begribe, han ikke tøvede.

Catharina.

Gud var med jer — min vakre Lieutenant! og med — (vender sig mod Potjemkin).

Zoritz (forbausset).

Lieutenant? Eders Majestæt!

Catharina.

Et! det var kun et løst Udbrud af min Taknemmelighed, brave Zoritz! Kan jeg højt nok belønne Ruslands Fjelsere? Har I noget Ønske i Eders Bryst, da siig det dristig frem, jeg vil skynde mig, at opfylde det.

Archip.

O Zoritz! nu er det Tid!

Zoritz.

Vel! saa hør da min Ven, Eders Majestæt! Han har en Begjæring til Eder; tilsted ham den, i Stedet for mig. Jeg veed ikke, hvori den bestaaer, men den er ham vigtig, det seer jeg paa hans bleege Ansigt. Bønhør den, naadigste Keiserinde! Uden ham var Pugatschew nok heller neppe i Eders Hænder.

Catharina.

Tael da, unge Bønde! hvad er din Begjæring?

Archip (kaster sig paa Knæ).

Ik naadigste Keiserinde! jeg er kun en Livegen, — en Træl; — turde jeg forlange, at

J for min Skyld Kulde bryde en hellig Lov i Eders Riger? Jeg er giot, som J har hørt; — min Kneses Datter havde intet Valg uden min Haand eller Døden. Overskær nu J paa ny det Baand, som gjør hende ulykkelig, — gjør hende atter fri!

Zoritz (uvilkaarlig).

Kæser Du, Archip!

Catharina.

Du vil skilles ved din unge Kone?

Zoritz (ude af sig selv).

Troe ham ikke, Eders Majestæt! Han elsker hende, — jeg har seet hans Lykke i hans Dine. Har du mistet Forstanden, Archip?

Maria, (som hmed de øvrige ved stunnit Spil hele Tiden har fulgt Handlingens Gang).

Seer du! seer du!

Ismailow, (spænde).

Stille, lad mig høre! (Eudoria nærmer sig nogle Skridt).

Archip.

Zie, Zoritz! Kjender du ikke Eudorias Værd bedre? Hun kan ikke være en fattig Træls Hustru!

Catharina.

Jeg gjør eder fri, Archip! J skal ikke være Livegen mere, — jeg gjør jer riig.

Archip.

O! hvor J er ngadig, Kæsserinde! denne Gave var før mit højeste Ønske; nu er den kun mit andet. Bønhør min Bøn! mit Hjerte er knaust, men jeg maae dog bede jer derom. J Kulde kun see Eudoria! Hun er værdig at leve ved

Ederes Side, og ikke i en Bondes kvalme Huus; hun er fød til Kjærlighed; skal den være nægtet hende for steds? thi ak! hun kan jo ikke elske den stakkels Archip, som nu kun er til, for at gjøre hende Livet bittert. Hvad er der hos mig, som hun kan sætte Priis paa? Al udvortes Lykke er nægtet mig; mine Søder ere grove som mine Ord og mit Væsen. Hvad der boer i mit Hjerte, veed hun ikke, hun skal aldrig erfare det. Nej! Nej! hun kan ikke elske mig. Lad hende da ikke komme til at affkye en Ulykkelig, som med Glæde forlader Livet, hvis ikke andet kan løsne dette Baand, naar J, naadigste Kæsserinde, vil være hendes Støtte, hun vil være mine stakkels Forældres.

Catharina.

Forunderlige Menneſke! og kan hun rive sig løs fra saa varmt, saa ædelt et Hjerte?

Archip.

Hun veed ikke, hvor kjær hun er mig! Jeg har frygtet alt for meget for at bedrøve hende, til at forsøge hendes Kummer og Angest dermed.

Catharina.

Men hun maae vide det, og hvis hun saa og forlanger denne Skilsmisse —

Eudoria (Kjælvende).

Nej! nej! jeg forlanger det ikke.

Archip (springer op).

Hvilken Troldom! Eudoria!

Eudoria (omfavner ham).

Din Eudoria, Archip! Ja! jeg elsker ham — dette Djeblik har lært mig min eeneste Lykke, —

jeg kjendte hans Hjerte, men ikke hans Følelser; hvad han har gjort for mig, havde ingen anden. Ja, Eders Majestæt! jeg erklærer det højt for Eder, for hele Rusland: denne Bonde er min Mand, — hans Udmødighed laante mig dette Navn, — hans Kjerlighed gjør det til min Ejendom.

Catharina (til Forstinden).

O Datschkow! hvilket Øjeblik!

Hetmann (affides).

Har man seet Mage?

(Feodora, Maria og Paulovna omfavne hinanden).

Archip.

Store Gud! er det en Drøm? tael Eudoxia! er det en Drøm?

Eudoxia.

Archip! en lykkelig Ahnelse opstod i mit Bryst; fra det Øjeblik, du var borte, var der ikke mere nogen Ro paa mig i dit Huus; jeg havde begyndt at læse i dit Hjerte, men jeg turde ikke troe mit Blik; de andre troede, dit Liv var i Fare, jeg ikke, men jeg maatte til Moskau. Naadigste Kejsersinde! hvad der maaskee var skildret Eder som en Forbrydelse, — var Udelmodighed og (rækker ham Haanden) Kjerlighed.

Archip.

Eudoxia! jeg har heller intet, — intet uden den, — før havde den mig i Bejret, nu gjør den mig ydmyg, siden du elsker mig.

Zoritz (søder ham om Halsen).

Ydmyg? nej stolt! glad! O Archip! vi er dog noget værde allejsammen.

Catharina (træder hen til ham).

Archip! du er ikke fattig nu, thi din Rejsferinde kjender og agter dig; — du er mere end fri, thi din Daad har adlet dig. (hun forener deres Hænder) Bærer lykkelige, mine Børn! I ere hinanden værd!

Ismailov (trænger sig fra sin Familie, som har omringet ham).

Nu maae jeg. Led mig! Siig mig: er Rejsferinden mild eller alvorlig?

Paulovna (i det hun leder ham).

Mild, Fader! mild som en Engel.

Ismailov, (i det han vil knæle).

Rom! hjælp mig for hendes Fødder! O Eders Majestæt!

Catharina.

En gammel blind Mand? Lad ham ikke knæle! jeg forbyder det, — hvem er det?

Eudoria.

Archips Fader, og min.

Catharina.

Zael, gamle Mand! Har I ogsaa en Bøn?

Ismailov.

Ja, Eders Majestæt! en stor og vigtig — I kjender mig ikke; disse lukkede Dine har I aldrig seet; de vil heller aldrig være saa lykkelige at skue jer. Betragt mig som en Røst fra Graven; lad mit forglemte Liv og mine Forseelser blive der! Lad mig kun opvække et Navn deraf! I har adlet det paa ny, da I stenkede min Søn Eders Naade. Kjender I denne Signettring?

Potjemkin (uvilkaarlig, i det han træder et Skridt hen til ham).

Gode Gud! min Ahnelse! Grev Tjudoff!

Alle (forbausede).

Grev Tjudoff!

Orlov, (betragter Potjemkin forbauset).

Hvilken Stemme!

Catharina.

Grev Tjudoff! Skulde det være mueligt? Og hvem er I, som nu med eet syntes at have faaet Mæle?

Hermann (affædet).

So længere jo galere. Ak! hvorfor førte jeg ham ikke strax til Siberien!

Zoritz.

Min brave Lieutenant, Ophavsmanden til vort hele Anslag; — hvis Uforsagtighed allene bragte Pugatschew i Eders Hænder.

Catharina.

Eders Lieutenant?

Potjemkin.

Ak! tør en Elendig ogsaa opvække et forglemt Navn? tør han erindre Eder om en Tid, da ogsaa Uro og Farer omgave jer, og bleve overvundne af Eders Mod og Kraft, da han var saa lykkelig, at række Eder det første quindelige Sejerstegn i en let Fjer.

Catharina (glad forbauset).

Potjemkin!

Potjemkin (river Bindet af, og kaster sig for hendes Fødder).

Ja! den ulykkelige, forviste Potjemkin, som haaber at have affondret en Ubesindighed, hvori hans Tænkemaade ingen Deel havde, med en Daad, som vil overbevise hans Beherskerinde om hans Trofskab.

Catharina.

Potjemkin! I var ikke saaret?

Potjemkin.

Jo, med Eders Unaade og Mistanke; det var det Saar, som gjorde mig Vejen til Siberien tungest. Jeg maatte afkaste denne Bryde — og det lykkedes mig. Er I tilfreds med mig, ere alle mine Saar lagte.

Hetmann.

Puh! det var endnu det værste! Nu er jeg om en Hals! Vare de vilde glemme mig allesammen!
(sniger sig ud).

Catharina.

Rejs Eder, Potjemkin! Jeg skal gjøre min Uret godt igjen. I kjender denne Olding?

Potjemkin.

En indvortes Stemme lærte mig at kjende ham; han selv forbulgte sig for mig. Greve! hvorfra denne Haardnakenhed? Jeg forvissede Eder jo om vor Kejsrerindes milde Tænkemaade!

Eudoxia.

O Archip! mit Hjerter sagde mig nok, Du var ingen sød Træl.

Archip.

Jeg begriber intet, — ikke engang min Lykke!

Catharina.

Eders Navn skal blive udflettet af de Forvit-
stes Liste, saavel som af de Dødes, Grevs! Hvor-
for har I taugt saalænge?

Ismailov.

Det heed, jeg var omkommen paa Jagten,
men jeg var flygtet, — hvor er du, min Maria?
See her, Eders Majestæt! i denne ringe, men
gode trofaste Bondefones Arme glemte jeg min Ulykke
og min Byrde i et beskrænket, vel ej ganske lykkeligt,
men stille Liv. Bliv ikke vred, Maria! det ej lykkelige kom ikke fra dig, kun fra min
Tænkemaade og min Stand. Ved min Søns Bugge,
hvis ringe Herkomst betog mig den sidste Ret
til at gjøre mit gamle Navn gjeldende, og afs-
skar ham hver Adkomst dertil, svoer jeg, aldrig
under nogen Omstændighed at opdage ham en Byrd,
som kun kunde gjøre ham utilfreds med sin stille
Dunkelhed, uden at give ham en eeneste Rettig-
hed til at afkaste den. Forsynet vilde det anderles-
des, — det har med lydelig Stemme hørt min
Eed. Af Eder, Majestæt! Eders Fiende har
mod sin Villie fremmet hans Lykke, vilde I vær-
diges at stadfæste den?

Catharina.

Stadfæste den? Eders Søns Tænkemaade,
hans og hans Benners Daad har alt gjort det.
Catharina kan kun betrygge, hvad de selv have op-
bygget. (til Daskow) Fyrstinde! hvem havde nu
Ret?

Fyrstinden.

Jeg har altid havt Tillid til Eders Majestæts
rigtige Blik.

Catharina.

General Orlov! I dette Øjeblik maae der
herse Forbauselse og Forvirring imellem Pugatschews
Tropper. Da I nøler med at adsplitte dem? Ved
den tyrkiske Grændse ere ogsaa Uroligheder. I vil
faae Lejlighed til at prøve mine Soldater. Pot-
jemkin! Jeg kan ikke hurtigt nok erkjende Eders
Mod og Klogskab: I er min General-Adjutant.

Fyrstinden (affides).

O min Ahnelse!

Orlov.

Jeg anbefaler mig i Eders Bevaagenhed, naa-
digste Keiserinde! Jeg vil altsaa ikke i lang Tid
faae den Ære at see Eder.

Catharina.

I vil alt tage Afsked, Grev Orlov! nu?

Orlov.

Armeen venter. Pugatschews Tartarer og
Urolighederne paa de tyrkiske Grændser. I har gi-
vet mig et vidtløftigt Brev, som ikke saa snart
vil være udrettet.

Catharina.

Hejs og vær lykkelig, Greve! (Orlov gaaer).

Fyrstinden (affides).

Hvor kold!

Catharina (tager et Kors af, som
hun har heftet paa Brøstet).

Denne Orden har jeg selv baaret, Potjem-
kin! lad den overbevise jer om, at jeg kjender,
og aldrig frivillig har miskjendt Eders Troskab!

Potjemkin.

Naadigste Keiserinde! (viser hen til Maria) O
Moer! allerede saa hurtig?

Catharina.

Grev Archip Tjudoff! Jeg overlader Eder
at sørge for Eders blinde Faders Alderdom. Jeg
skal sørge for Eders Ungdom. Eders unge Kone
ønsker vist ikke mere at see det ødelagte Otrusch.
Overlad det til Eders Ven, Sorik. Eders Faders
Ejendomme vare lagte under Kronen; — de ere at-
ter Eders.

Archip (omfavner Eudoxia).

O hvilken Lykke! alting er mig dyrebart og
helligt, thi Eudoxia er min.

Sorik.

Jeg et Herresæde, og en Lieutenants Post!
O min Feodora! det skal ogsaa blive et Herreliv!

Feodora.

Gaae, Sorik! nu er jeg meget for ringe
til Jer!

Sorik (omfavner hende).

Saabelige Pige! og mig synes, du er endnu
meget for god. Hør, Maria! I er en klog
og sandrue Kone! spaae nu ogsaa mig engang!

Maria.

Å! og jeg kan neppe samle mine Tanker.
Spaae jer? (viser paa Keiserinden) Naar man alt

staaer i Solens Skin, spørger man ikke, om dens Straaler vil varme og lyse. O! vi staae nu ogsaa i dem, Ismailov! Seer du, Gamle! nu kom dog din Herlighed! O! jeg vidste vel, du var en stakkels Forviist, men en Greve! er jeg da nu Grevinden? jeg er ganske ør i Hovedet.

Ismailov.

Ja seer du! det havde du ikke drømt om, du fromme Sandfigerffe! men hverken dine Ord eller dit Sind have bedraget mig.

Paulovna (affides).

Det er altsammen ret godt, men nu kommer jeg dog til at lade Zemelka fare.

Catharina, (som har staaet i dybe Tanker).

Nu har jeg dog ingen forglemt? Potjemkin! Eders første Forretning maae være at give mig en fuldstændig Beretning om den hele Begivenhed.

Potjemkin.

Gud være lovet, det lykkedes! Uden min brave Serviers Kjskhed og Trofskab havde det været ude med os. (hemmelig til Eudoria) Vær rolig, Grevinde! Navnet Romanov skal ikke komme over mine Læber.

Archip.

Eders Kands Nærværelse og Mod, tappre Potjemkin, reddede Rusland og os alle.

Soritz.

Du glemmer Din Kjerlighed, Archip! Var det ikke den Gnist, som gav os alle Liv og Beslutning? Forlad mig, Greve! men jeg husker aldrig paa, der nu er Forskjel imellem os.

Catharina.

Er der da det mellem eder tre? Jeg veed alt
 nok, for at sætte Pris paa eder alle. Glad jer,
 mit Folk! Eders Liv og Blod er sparet, Ansland
 er reddet! Jeg staaer imellem dets Stætter, det
 mægtige Kløverblad, som er dets, — som til evig
 Tid er hvert Riges stærkeste Børn, — som var ny-
 lig min Thrones: mellem Mod, Kjerlighed og Tro-
 skab.

Alle.

Leve Catharina! Leve vor Keeserinde!

Trykfeil.

- Side 4, Lin. 20 Endoria læs Endoria.
— 8 — 1 Pugatschem læs Pugatschem.
— 27 — 10 Ordene leverer den udsettes.
— 47 — 9 f. n. Ukoser læs Ukaser.
— 54 — 14 ager læs tager.
— 83 — 7 Draschka læs Draschka.
— 84 — 9 og kan læs og jeg kan.
— 115 — 2 Lad læs Fed.

